

Syddansk Universitet
Nisrin Adel Hamad

Sendt pr. e-mail:
sdu@sdu.dk, niha@sdu.dk



ACE Denmark
Akkrediteringsinstitutionen

Akkreditering og godkendelse af eksisterende kandidatuddannelse i religion.

Kandidatuddannelsen i religion (herefter uddannelsen) **godkendes** hermed i henhold til uddannelsesbekendtgørelsen¹, § 18/ bekendtgørelsens bilag 1, 1.4. Akkrediteringsrådet har fastsat akkrediteringsperioden til 6 år.

Akkrediteringsrådet har på rådsmødet den 22. maj 2012 akkrediteret uddannelsen **positivt**, jf. akkrediteringslovens² § 7. Afgørelsen er truffet på baggrund af vedlagte akkrediteringsrapport. Rapporten er udarbejdet af ACE Denmark ved Det Faglige Sekretariat på baggrund af vurderinger foretaget af et fagligt akkrediteringspanel. Vurderingen af uddannelsen er foretaget i overensstemmelse med fastsatte kriterier for kvalitet og relevans, jf. akkrediteringsbekendtgørelsen³ samt "Vejledning til ansøgning om akkreditering og godkendelse af eksisterende universitetsuddannelser", 2. udgave, 1. februar 2011.

Det er Akkrediteringsrådets samlede faglige helhedsvurdering, at kriterierne for uddannelsens relevans og kvalitet er opfyldt på tilfredsstillende vis.

Afgørelse fra Styrelsen for Universiteter og Internationalisering

Akkrediteringsrådet har den 24. maj 2012 indsendt indstilling til Styrelsen for Universiteter og Internationalisering om nedenstående forhold.

Styrelsen for Universiteter og Internationalisering (herefter UI) har truffet afgørelse om

1. uddannelsens titel/betegnelse,
2. uddannelsens normerede studietid,
3. uddannelsens tilskudsmæssige indplacering samt
4. en eventuel fastsættelse af maksimumrammer for tilgangen til uddannelsen, jf. brev af 8. juni 2012 fra UI til ACE Denmark – med kopi til universitetet.

¹ Bekendtgørelse nr. 814 af 29. juni 2010 (uddannelsesbekendtgørelsen).

² Lov nr. 294 af 27. marts 2007 om Akkrediteringsinstitutionen for videregående uddannelser (akkrediteringsloven).

³ Bekendtgørelse nr. 1402 af 14. december 2009 om kriterier for universitetsuddannelsers relevans og kvalitet og om sagsgangen ved godkendelse af universitetsuddannelser (akkrediteringsbekendtgørelsen).

Akkrediteringsrådet

19. juni 2012

ACE Denmark - Akkrediteringsinstitutionen

Studiestræde 5
1455 København K
Telefon 3392 6900
Telefax 3392 6901
E-post
Netsted www.acedenmark.dk
CVR-nr. 30603907

Sagsbehandler
Malene Hyldekrog
Telefon 7231 8808
Telefax 3395 1300
E-post mahy@acedenmark.dk

Sagsnr. 11-118681
Dok nr. 2325207
Side 1/3

UI har truffet følgende afgørelser, jf. ovennævnte brev:

Titel

Dansk: Cand.mag. i religionsstudier

Engelsk: Master of Arts (MA) in the Study of Religions
eller

Dansk: Cand.mag. i religionsstudier og [tilvalg]

Engelsk: Master of Arts (MA) in the Study of Religions and [tilvalg på engelsk]

Uddannelsens normerede studietid

Uddannelsens normerede studietid er 120 ECTS-point.

Uddannelsens tilskudsmæssige indplacering

Kandidatuddannelsen er indplaceret på heltidstakst 1. Aktivitetsgruppekode er 7220.

Til brug for indberetning til Danmarks Statistik er der fastsat følgende kode:

Danmarks Statistik: UDD 6439 AUDD 6871

Evt. fastsættelse af maksimumrammer

Der er hverken en ministerielt fastsat maksimumramme for tilgangen til uddannelsen eller en adgangsbegrænsning, fastsat af universitetet.

Tilknytning til censorkorps

Uddannelsen er tilknyttet censorkorpset for religion.

Akkrediteringsrådets godkendelse

På baggrund af Akkrediteringsrådets positive akkreditering og UI's afgørelse vedrørende de fire ovennævnte forhold **godkendes uddannelsen**, jf. universitetslovens § 3, stk. 1⁴.

Akkrediteringen er gældende til og med den 30. juni 2018, svarende til en periode på 6 år, som er den af rådet vedtagne standardperiode, jf. akkrediteringslovens § 7, stk. 2.

Adgangskrav

Direkte adgangsgivende bacheloruddannelser til kandidatuddannelsen:

- Bacheloruddannelsen i religion, Syddansk Universitet (Retskrav)
- Bacheloruddannelsen i religionsvidenskab, Københavns Universitet

Udbudssted

Uddannelsen udbydes i Odense.

ACE Denmark -

Akkrediteringsinstitutionen

Side 2/3

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 695 af 22. juni 2011 (universitetsloven).

Forudsætning for godkendelsen

Uddannelsen og dennes studieordning skal opfylde uddannelsesreglerne, herunder særligt uddannelsesbekendtgørelsen.

Uddannelsen er dansksproget og udbydes også på Københavns og Aarhus Universitet.

Universitetet er velkommen til at kontakte direktør Anette Dørge Jessen på e-mail: acedenmark@acedenmark.dk, såfremt der er spørgsmål eller behov for yderligere information.

Med venlig hilsen

Søren Barlebo Rasmussen
Formand
Akkrediteringsrådet

Anette Dørge Jessen
Direktør
ACE Denmark

**ACE Denmark -
Akkrediteringsinstitutionen**

Side 3/3

Bilag:
Kopi af akkrediteringsrapport

Kopi af dette brev er sendt til:
Børne- og Undervisningsministeriet
Danmarks Statistik samt
Styrelsen for Universiteter og Internationalisering



ACE Denmark



Akkrediteringsrapport

**Bachelor- og kandidatuddannelse i religion
Syddansk Universitet**

Turnusakkreditering 2011-2





ACE Denmark

Turnusakkreditering, 2011-2
Publikationen er udgivet elektronisk på
www.acedenmark.dk

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	4
Sagsbehandling.....	5
Dokumentationsrapport modtaget	5
Eventuel indhentning af supplerende dokumentation.....	5
Akkrediteringspanelets besøg på universitetet	5
Akkrediteringsrapport sendt i høring på universitetet	6
Høringssvar modtaget.....	6
Sagsbehandling afsluttet.....	6
Dato for Akkrediteringsrådets møde	6
Bemærkninger	6
Indstilling for kandidatuddannelsen	8
Resumé af kriterievurderingerne	9
Juridiske opmærksomhedspunkter	9
Grundoplysninger for bachelor- og kandidatuddannelsen.....	10
Bacheloruddannelsens kompetenceprofil	11
Kandidatuddannelsens kompetenceprofil.....	13
Bacheloruddannelsens struktur.....	15
Kandidatuddannelsens struktur.....	16
Kriterium 1: Behov for uddannelsen	18
Kriterium 2: Uddannelsen er baseret på forskning og er knyttet til et aktivt forskningsmiljø af høj kvalitet .	24
Kriterium 3: Uddannelsens faglige profil og niveau	30
Kriterium 4: Uddannelsens struktur og tilrettelæggelse	34
Kriterium 5: Løbende intern kvalitetssikring af uddannelsen	45
Bekendtgørelsesforhold.....	52

Indledning

Akkrediteringsrapporten danner grundlag for Akkrediteringsrådets afgørelse om akkreditering og godkendelse af en uddannelse. Akkrediteringsrapporten er udarbejdet af ACE Denmark.

Den akkrediteringsfaglige vurdering af uddannelsen, som fremgår af akkrediteringsrapporten, er foretaget af akkrediteringspanelet på baggrund af en dokumentationsrapport, udarbejdet af universitetet. Desuden har akkrediteringspanelet haft møder med repræsentanter for uddannelserne, hvor dele af dokumentationsrapporten er blevet uddybet. ACE Denmark har udarbejdet indstillingen til Akkrediteringsrådet på baggrund af akkrediteringspanelets faglige vurdering.

Akkrediteringsrapporten har været i høring på universitetet. Universitetets høringssvar er indarbejdet i akkrediteringsrapporten under de relevante kriterier.

Den akkrediteringsfaglige vurdering af uddannelserne er foretaget i henhold til kriterier for universitetsuddannelsers relevans og kvalitet som fastsat i bekendtgørelse nr. 1402 af 12. december 2009 (akkrediteringsbekendtgørelsen) samt ACE Denmarks Vejledning om akkreditering og godkendelse af eksisterende universitetsuddannelser.

Akkrediteringsrapporten består af fem dele:

- ACE Denmarks indstilling til Akkrediteringsrådet
- Grundoplysninger om uddannelsen samt uddannelsens kompetenceprofil og struktur
- Den akkrediteringsfaglige vurdering af uddannelsen
- Indstilling til Universitets- og Bygningsstyrelsen
- Legalitetskontrol

Akkrediteringsrådet sikrer, at uddannelsen lever op til de gældende uddannelsesregler. På baggrund af Akkrediteringsrådets indstilling træffer Styrelsen for Universiteter og Internationalisering afgørelse om uddannelsens tilskudsmæssige indplacering, titel/betegnelse, adgangskrav for bacheloruddannelser, uddannelsens normerede studietid og eventuelt ministerielt fastsat adgangsbegrænsning (UI-forhold).

Sagsbehandling

Akkrediteringspanelet

Som en del af sagsbehandlingen er der nedsat et akkrediteringspanel, der er sammensat, så det har viden om og erfaring med:

- Uddannelse inden for hovedområdet
- Forskning inden for religionsvidenskab
- Undervisning og uddannelsesplanlægning inden for religionsvidenskab
- Beskæftigelses- og arbejdsmarkedsforhold inden for området

Akkrediteringspanelet for bachelor- og kandidatuddannelsen i religion består af:

Kernefaglig ekspert

Lektor Jonas Otterbeck, Centrum för Teologi och Religionsvetenskap, Lunds Universitet

Jonas Otterbeck er docent i islamologi. Han har siden han disputerede i 2000 arbejdet dels ved Malmö Högskola på uddannelsen i Internationell Migration och Etniska Relationer (frem till 2008) og fra 2009 ved Lunds Universitet. I sit arbejde har han været med til at opbygge en tværfaglig uddannelse, hvor ikke mindst det sociologiske perspektiv har stor betydning. Ved Lunds Universitet har Otterbeck været en del af et religionsvidenskabeligt miljø, hvor bl.a. studier af religionsadfærd er en integreret del. I sin forskning har Otterbeck bl.a. beskæftiget sig med islam i Sverige, ofte inspireret af religionssociologisk forskning.

Aftagerrepræsentant

Rektor Elsebeth Gabel Austin, Hjørring Gymnasium

Elsebeth Gabel Austin er uddannet cand.mag. i engelsk fra Københavns Universitet. I sin karriere har Austin bl.a. fungeret som fagkonsulent i engelsk i Undervisningsministeriet. Hun sidder i aftagerpanelet for EN-GEROM på Københavns Universitet og aftagerpanelet for engelsk på Aalborg Universitet. Derudover er hun en del af censorkorpset for engelsk.

Studerende

Stud.mag. Martin Aagaard Jensen, litteraturvidenskab, Københavns Universitet

Martin Aaggard Jensen er studerende på kandidatuddannelsen i litteraturvidenskab. Derudover har han været studenterpolitisk aktiv i Fagrådet for Litteraturvidenskab og Moderne Kultur, Studienævnet på IKK, HUM-rådet samt diverse mindre arbejdsudvalg.

Datoer i sagsbehandlingen

Dokumentationsrapport modtaget

1. juli 2011

Eventuel indhentning af supplerende dokumentation

Supplerende oplysninger indhentet d. 9. december 2011:

- Studieordninger for bachelor og kandidatuddannelsen i religion 2009
- STÅ-tal for kandidatuddannelsen med specialer og vejledning

Supplerende oplysninger indhentet d. 14. december 2011

- Referater fra aftagerpanelets møder d. 17. august og 22. november 2011
- Stå-tal for bacheloruddannelsen med vejledning og bachelorprojekt.

Akkrediteringspanelets besøg på universitetet

12. december 2011

Akkrediteringsrapport sendt i høring på universitetet

13. marts 2012

Høringssvar modtaget

d. 29. marts 2012

Sagsbehandling afsluttet

d. 30. april 2012

Dato for Akkrediteringsrådets møde

22. maj 2012

Bemærkninger

Bachelor- og kandidatuddannelsen i religion på Syddansk Universitet fik i november 2008 en positiv akkreditering med begrænset varighed af Akkrediteringsrådet. Akkrediteringsrådet lagde følgende forhold til grund for den begrænsede varighed:

”Det er Akkrediteringsrådets vurdering, at der er tvivl om, hvorvidt grundlaget for den positive akkreditering af uddannelsen vil være tilstede om 6 år, som den almindelige turnusakkrediteringsperiode er fastsat til. Varigheden af denne uddannelses akkrediteringsperiode er derfor fastsat til 3 år. Den kortere akkrediteringsperiode begrundes i:

- Det er problematisk, at frafaldsprocenten er betragteligt højere end for det humanistiske hovedområde samt at antallet af studerende, der har gennemført uddannelsen på normeret studietid + et år er væsentligt lavere end gennemsnittet for det humanistiske hovedområde.
- Det er problematisk, at de konkrete kompetencemål for bacheloruddannelsen er identiske med de generelle kompetencemål for kandidatuddannelsen, med undtagelse af to ekstra kompetencemål.”
(Afgørelsesbrev af 10. november 2008)

Syddansk Universitet har endvidere indstillet en ny titel for bachelor- og kandidatuddannelsen i forbindelse med denne akkreditering.

Indstilling for bacheloruddannelsen

ACE Denmark indstiller bacheloruddannelsen til

- ☒ Positiv akkreditering
- ☐ Betinget positiv akkreditering
- ☐ Afslag på akkreditering

Begrundelse

Bacheloruddannelsen i Religion på Syddansk Universitet indstilles til positiv akkreditering.

Uddannelsen vurderes på tilfredsstillende vis at opfylde alle akkrediteringskriterierne.

Indstilling for kandidatuddannelsen

ACE Denmark indstiller kandidatuddannelsen til

- ☒ Positiv akkreditering
- ☐ Betinget positiv akkreditering
- ☐ Afslag på akkreditering

Begrundelse

Kandidatuddannelsen i Religion på Syddansk Universitet indstilles til positiv akkreditering.

Uddannelsen vurderes på tilfredsstillende vis at opfylde alle akkrediteringskriterierne.

Resumé af kriterievurderingerne

Bacheloruddannelsen	1	2	3	4	5
Tilfredsstillende	☒	☒	☒	☒	☒
Delvist tilfredsstillende	☐	☐	☐	☐	☐
Ikke tilfredsstillende	☐	☐	☐	☐	☐
Kandidatuddannelsen	1	2	3	4	5
Tilfredsstillende	☒	☒	☒	☒	☒
Delvist tilfredsstillende	☐	☐	☐	☐	☐
Ikke tilfredsstillende	☐	☐	☐	☐	☐

Juridiske opmærksomhedspunkter

Grundoplysninger for bachelor- og kandidatuddannelsen

Udbudssted

Odense

Sprog

Dansk

Hovedområde

Det humanistiske hovedområde

Bacheloruddannelsens grundoplysninger pr. 1/10 i de seneste tre år

Bachelor, optagelsestal for de seneste tre år	2008	2009	2010
Antal studerende optaget	21	30	43
Antal studerende på uddannelsen	108	108	104
Antal fuldførte grader	15	15	32
Antal tilvalgsstuderende på uddannelsen	23	26	22

Kandidatuddannelsens grundoplysninger pr. 1/10 i de seneste tre år

Kandidat, optagelsestal for de seneste tre år	2008	2009	2010
Antal studerende optaget	12	6	10
Antal studerende på uddannelsen	33	31	32
Antal fuldførte grader	7	7	7
Antal tilvalgsstuderende på uddannelsen	50	36	38

Generelle kompetencemål:

Dimittenden skal

- kunne afgrænse og definere et fagligt problem på et videnskabeligt niveau
- kunne undersøge, analysere og løse faglige problemer ved hjælp af relevante faglige teorier og metoder samt relatere dette til aktuel forskning
- kunne systematisere kompleks viden og data samt udvælge og prioritere forhold, der er væsentlige for emnet
- kritisk kunne anvende fagets forskellige teorier og metoder
- have en præcis og konsekvent begrebsanvendelse
- kunne argumentere på et grundlæggende videnskabeligt niveau
- kunne indgå i en dialog på et fagligt grundlag
- kunne fokusere og skabe sammenhæng i løsning af opgaver
- tage kritisk stilling til benyttede kilder og dokumentere disse ved hjælp af referencer, noter og bibliografi
- anvende et sprog - skriftligt og/eller mundtligt - der er emneorienteret, præcist og korrekt
- formidle faglige problemstillinger og løsningsmodeller, således at det bliver relevant og forståeligt for forskellige målgrupper.
- kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer og kunne indgå i et samarbejde, herunder at kunne modtage og give konstruktiv kritik
- kunne arbejde selvstændigt, disciplineret, struktureret og målrettet, herunder også kunne overholde deadlines og formalia
- anvende IT som et redskab i forbindelse med såvel informationssøgning som mundtlig og skriftlig formidling
- kunne forstå og anvende faglige tekster på engelsk og på de skandinaviske Sprog

Fagspecifikke kompetencemål

For bacheloruddannelsens centrale fag i Religion er formålet at bibringe den studerende en grundlæggende viden om udvalgte religioner og livsanskuelser og forudsætninger for videre arbejde med tilsvarende emner. Faget tilsigter at give den studerende en bred orientering og indføring i forskellige emner af såvel europæisk som ikke-europæisk oprindelse og opøve den studerendes evne til at fortolke og forstå fagets emner og behandle dem metodisk tilfredsstillende.

Viden

Dimittenden har

- grundlæggende komparativ, historisk, sociologisk og didaktisk viden om begrebet religion i historie og samtid, herunder begrebets forskningshistorie
- grundlæggende viden om religionsrelateret filosofi, herunder videnskabsteori, religionsfilosofi, samt etik og politisk filosofi.
- grundlæggende komparativ, historisk, sociologisk og didaktisk viden om en række religioner, religionsskiftende fænomener og relationer mellem religion og den øvrige kultur og samfund.
- Dimittenden skal kunne forstå og reflektere over religionsfagets teorier, herunder sociologiske, didaktiske, historiske og filosofiske teorier og praksis.

Færdigheder

Dimittenden kan

- vurdere og anvende relevante teorier og metoder på historisk såvel som nutidigt kildemateriale,
- læse, forstå og problematisere relevante videnskabelige tekster (på dansk og engelsk og de skandinaviske sprog),
- finde, udvælge og kritisk anvende relevant kildemateriale og faglitteratur,
- analysere og fortolke skriftlige, ikonografiske og tekstligt kildemateriale ud fra fagligt relevante teorier og metoder,
- selvstændigt indsamle kildemateriale ved hjælp af sociologiske metoder såsom interview, feltarbejde, deltagerobservation og spørgeskemaer,
- planlægge og strukturere større skriftlige opgaver og rapporter
- identificere delproblemer og -spørgsmål og argumentere for valget deraf,
- skriftligt og mundtligt kunne fremlægge, anvende og reflektere fagligt og metodisk på baggrund af de erhvervede kundskaber og færdigheder,
- forstå diverse former for projektarbejde i relation til udfordringer og problemer forbundet med religions- og kulturmøde i offentlige og private institutioner,
- analysere og kritisk nuancere aktuelle problemstillinger og offentlige diskussioner om religion, kultur og kulturmøder i lyset af et grundlæggende komparativt, historisk, sociologisk og didaktisk kendskab til religion, kultur, filosofi og samfund,
- deltage kritisk, kvalificeret og fagligt funderet i relevante offentlige diskussioner om bl.a. religion, kultur og etik,
- selvstændigt foreslå, træffe og begrunde fagligt relaterede beslutninger,
- selvstændigt finde og anbefale fagligt kvalificeret baggrundsinformation,
- arbejde med større og mere langsigtede projekter.

Kompetencer

Dimittenden kan

- håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer i studie- og arbejdssammenhænge gennem sin viden om religionsbegrebets kompleksitet og mangeartede fortolkningsmuligheder,
- selvstændigt indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang gennem de opnåede færdigheder i teorier og metoder og gennem fortrolighed med skriftlig og mundtlig formidling,
- identificere egne læringsbehov og strukturere egen læring i forskellige læringsmiljøer gennem den opnåede fortrolighed med informationssøgning og planlægning og strukturering af projekter. ” (Studieordning for bacheloruddannelsen, samlet ansøgning s. 59-61)

Kandidatuddannelsens kompetenceprofil

Kandidatuddannelsen i religion udbydes både som et-faglig (120 ECTS-point inden for religion) og som to-faglig (70 ECTS-point inden for religion). Kandidatuddannelsen har tilsvarende to kompetenceprofiler.

Den et-faglige kandidatuddannelse:

Viden

Kandidaten har

- solid og sikker viden om den sammenlignende religionshistories metoder, teorier og forskningshistorie
- solid og sikker viden om religionsfænomenologiske, - religionssociologiske, -og religionsfilosofiske tilgange, positioner og teorier
- solid og sikker viden om udvalgte religioner og religionsrelaterede emner og fænomener, i fortid og nutid, i og uden for Europa, være det sig fx såkaldte skriftløse folks religioner, antikke religioner eller religioner som buddhisme, hinduisme, islam, jødedom og kristendom
- solid og sikker viden om religionsdidaktiske og -pædagogiske problemstillinger af betydning for re-præsentation og formidling af religionsvidenskabeligt baseret viden i forbindelse med undervisning eller anden kommunikativ praksis, herunder via moderne massemedier,
- opøvet evne til, på et videnskabeligt grundlag at forstå og reflektere over den sammenlignende religionshistories vidensfelt til et niveau, hvor kandidaten selvstændigt kan identificere videnskabelige problemstillinger

Færdigheder

Kandidaten kan

- anvende og problematisere den sammenlignende religionshistories metoder og teorier,
- anvende og problematisere religionsfænomenologiske, - sociologiske, -filosofiske tilgange og teorier, i analyser og diskussioner af tekstligt og ikke-tekstligt kildemateriale,
- vurdere og vælge blandt religionsfagets videnskabelige metoder, redskaber og generelle færdigheder og opstille nye analyse- og løsningsmodeller
- analysere og klassificere med henblik på tværkulturel sammenligning, systematik og forklaring såvel som placering og forståelse af enkelte religioner og religiøse fænomener i deres historiske kontekster
- formidle religionsfaglige emner og problemstillinger mundtligt og skriftligt
- reflektere over diverse medier og målgrupper for formidling af forskningsresultater
- diskutere professionelle og videnskabelige problemstillinger med både fagfæller og ikke-specialister

Kompetencer

Kandidaten kan

- overskue religionsbegrebets forskellige niveauer og fremtrædelsesformer i såvel faglige som populære sammenhænge
- selvstændigt anvende og omsætte religionsfagets teorier og metoder i nye arbejds- og udviklingssituationer
- styre komplekse arbejds- og udviklingssituationer særligt i forbindelse med religionsfaglige problemstillinger
- selvstændigt igangsætte og gennemføre fagligt og tværfagligt samarbejde med fæste i en religionsfaglig tradition og påtage sig professionelt ansvar gennem de opøvede færdigheder i selvstændig strukturering af arbejdsprocesser
- selvstændigt tage ansvar for egen faglige udvikling og specialisering gennem den oparbejdede viden om religionsfagets teorier og metoder

Den to-faglige kandidatuddannelse:

Viden

Kandidaten har

- solid viden om den sammenlignende religionshistories metoder, teorier og forskningshistorie, herunder grundlæggende religionsfænomenologiske, -sociologiske, -antropologiske og -psykologiske tilgange, positioner og teorier
- solid viden om udvalgte religioner og religionsrelaterede emner og fænomener, i fortid og nutid, i og uden for Europa, være det sig fx såkaldte skriftløse folks religioner, antikke religioner eller religioner som buddhisme, hinduisme, islam, jødedom og kristendom
- solid og sikker viden om religionsdidaktiske problemstillinger af betydning for repræsentation og formidling af religionsvidenskabeligt baseret viden i forbindelse med undervisning eller anden kommunikativ praksis, herunder via moderne massemedier.
- opøvet en vis evne til, på et videnskabeligt grundlag at forstå og reflektere over store dele af den sammenlignende religionshistories vidensfelt til et niveau, hvor kandidaten selvstændigt kan identificere videnskabelige problemstillinger

Færdigheder

Kandidaten kan

- anvende og problematisere den sammenlignende religionshistories metoder og teorier, herunder grundlæggende religionsfænomenologiske, -sociologiske, -antropologiske og -psykologiske tilgange og teorier, i analyser og diskussioner af tekstligt og ikke-tekstligt kildemateriale
- analysere og klassificere med henblik på tværkulturel sammenligning, systematik og forklaring såvel som placering og forståelse af enkelte religioner og religiøse fænomener i deres historiske kontekster
- reflektere over diverse medier og målgrupper for formidling af forskningsresultater
- diskutere professionelle og videnskabelige problemstillinger med både fagfæller og ikke-specialister
- Kandidaten kan formidle religionsfaglige emner og problemstillinger mundtligt og skriftligt

Kompetencer

Kandidaten kan

- overskue hovedparten af religionsbegrebets forskellige niveauer og fremtrædelsesformer i såvel faglige som populære sammenhænge
- selvstændigt anvende og omsætte mange af religionsfagets teorier og metoder i nye arbejds- og udviklingssituationer
- styre komplekse arbejds- og udviklingssituationer også i forbindelse med religionsfaglige problemstillinger
- selvstændigt igangsætte og gennemføre tværfagligt samarbejde med fæste i en religionsfaglig tradition og påtage sig professionelt ansvar selvstændigt igangsætte og gennemføre fagligt og tværfagligt samarbejde med fæste i en religionsfaglig tradition og påtage sig professionelt ansvar gennem de opøvede færdigheder i selvstændig strukturering af arbejdsprocesser
- selvstændigt tage ansvar for egen faglige udvikling og specialisering gennem den oparbejdede viden om religionsfagets teorier og metoder

Figur 4.1.2.1 Bacheloruddannelsen i Religion:

Seme-ster	Religionshistoriske discipliner (inkl. kristendom)			Teoretiske og metodiske discipliner		Religions- filosofiske discipliner
1.	Introduktion til sammenlignende religionshistorie (10 ECTS)	Gammeltestamentlig religion med jødedom (5 ECTS)	Introduktion til kristendomshistorie (5 ECTS)	Introduktion til religionsfænomenologi (inkl. opgaveskrivning) (5 ECTS)		Introduktion til religionsrelateret filosofi (5 ECTS)
2.	Introduktion til islam og indisk religion (10 ECTS)		Kristendoms-historiske temaer (5 ECTS)	Introduktion til religions-sociologi (5 ECTS)	Hoved træk af religionsforskningens historie (5 ECTS)	Videnskabsteori I (5 ECTS)
3.	Temaer i moderne kristendom (10 ECTS)		Valgfag (5 ECTS)	Religionsfænomenologiske temaer (5 ECTS)	Religionsundervisning og didaktik (5 ECTS)	Videnskabsteori II (5 ECTS)
4.	Religiøs innovation og samtidsreligion (5 ECTS)	Valgfag (5 ECTS)	Religionsvidenskabeligt fokus- emne (5 ECTS)	Original-sprogsbaseret emne (5 ECTS)	Religionsrelateret etik og politisk filosofi (5 ECTS)	Klassisk og moderne religionsfilosofi (5 ECTS)
5.	BA-projekt (15 ECTS)					

Figur 4.1.2.3 Kandidatuddannelsen i Religion, 120 ECTS:

Semester	Sammenlignende religionshistorie: Religion i fortid og nutid	Religion, samfund og populærkultur
1.	Religionsvidenskabelige forskningstraditioner (10 ECTS)	
	Religionsvidenskabelig metode (10 ECTS)	Religionsvidenskabelig metode (10 ECTS)
	Mindre religionsvidenskabeligt empirisk område (10 ECTS)	Mindre religionsvidenskabeligt empirisk område (10 ECTS)
2.	Religionsdidaktik og religionsvidenskab (10 ECTS)	
	Populær- og alternativ religion (10 ECTS)	Populær- og alternativ religion (10 ECTS)
	Særligt uddybet område A (10 ECTS)	
3.	Særligt uddybet område B (10 ECTS)	
	Særligt uddybet område C (10 ECTS)	
	Valgfag (10 ECTS)	
4.	Speciale (30 ECTS)	

- = Fag på grentoningen: *Sammenlignende religionshistorie: Religion i fortid og nutid*
- = Fag på grentoningen: *Religion, samfund og populærkultur*
- = Fællesfag

Figur 4.1.2.2 Kandidatuddannelsen i Religion, 70 ECTS:

Semester	Sammenlignende religionshistorie:	Religion, samfund og populærkultur
	Religion i fortid og nutid	populærkultur
1.	Her læses tilvalg i et andet fag (30 ECTS)	
2.	Her læses tilvalg i et andet fag (20 ECTS)	
	Religionsdidaktik og religionsvidenskab (10 ECTS)	
3.	Religionsvidenskabelige forskningstraditioner (10 ECTS)	
	Religionsvidenskabelig metode (10 ECTS)	Religionsvidenskabelig metode (10 ECTS)
	Særligt uddybet område A (10 ECTS)	
4.	Speciale (30 ECTS)	

- = Fag på grentoning: *Sammenlignende religionshistorie: Religion i fortid og nutid*
- = Fag på grentoning: *Religion, samfund og populærkultur*
- = Fællesfag

Kriteriesøjle I: Behov for uddannelsen på arbejdsmarkedet

Kriterium 1: Behov for uddannelsen

Bacheloruddannelsen:

Kriterium 1 vurderes at være opfyldt

☒ tilfredsstillende

☐ delvist tilfredsstillende

☐ ikke tilfredsstillende

Kandidatuddannelsen:

Kriterium 1 vurderes at være opfyldt

☒ tilfredsstillende

☐ delvist tilfredsstillende

☐ ikke tilfredsstillende

Akkrediteringspanelets begrundelse

Dialog med aftagerpanel og aftagere

Gælder både for bachelor- og kandidatuddannelsen

Bachelor- og kandidatuddannelsen i Religion har indtil sommeren 2011 hørt under det humanistiske fakultets to centrale aftagerpaneler, Aftagerpanel for Undervisning og Aftagerpanel for Kultur og Kommunikation, der blev oprettet i 2005 og omfattede alle de humanistiske uddannelser på SDU. Fra sommeren 2011 er der blevet nedsat et aftagerpanel der kun dækker bachelor- og kandidatuddannelsen i Religion.

Universitetet har beskrevet universitetets brug af de centralt forankrede aftagerpaneler i forhold til universitetets uddannelser: ”De to fakultært forankrede aftagerpaneler, der har virket frem til sommeren 2010 - det sidste år ved fælles møder – har haft lejlighed til at diskutere projektorienterede forløb, der nu er indført som en mulighed i studieordningen for kandidatuddannelsen. Desuden har aftagerpanelerne drøftet kompetenceprofiler for uddannelserne til brug på eksamensbeviserne. Resultatet heraf var en omskrivning af kompetenceprofilerne til en form, der er langt mere aftagerrettet og mindre universitær i sin sprogbrug end de hidtil anvendte profiler, jf. bilag 6 for referat fra aftagerpanelets seneste møder.” (Dokumentationsrapport, s. 3)

Fra sommeren 2011 er der blevet nedsat et aftagerpanel der kun dækker bachelor- og kandidatuddannelsen i Religion. Aftagerpanelet for religions første møde var i august 2011, og der er holdt endnu et møde i november 2011.

Planen for det nyetablerede aftagerpanel for religion er beskrevet i aftagerpanelets kommissorium (bilag 3), hvor det fremgår, at aftagerpanelet skal mødes som minimum én gang om året. Om aftagerpanelets rolle hedder det:

”[Aftagerpanelet skal] indgå i en dialog med studienævn, studieleder, undervisere og studerende om uddannelsernes kvalitet og relevans. Det skal inddrages ved udvikling af eksisterende uddannelser samt ved udvikling af nye undervisnings- og eksamensformer. Udkast til nye studieordninger eller mere omfattende studieordningsændringer forelægges panelmedlemmerne. Der lægges især vægt på samarbejde om nye job- og opgaveområder for kandidater fra Religionsstudier og deraf afledte behov for nye kompetencer, der kan udmøntes i konkret uddannelsesudvikling. Der kan desuden igangsættes en række sideløbende aktiviteter, som involverer enkelte paneldeltagere. Det kan for eksempel være profileringskampagner rettet mod konkrete brancher, dialogmøder om kompetencekrav inden for specifikke sektorer, samarbejde om tilrettelæggelse af nye uddannelser eller afholdelse af karrierearrangementer.” (Bilag 3)

Aftagerpanelet for Religion består af følgende personer:

Medlemmer, aftagere

Bente Clausen, journalist, Kristeligt Dagblad

Ditte Ehrenreich, metodekonsulent Socialministeriet

Hanne Josephsen, rektor på Nyborg Gymnasium
Henrik Juul, redaktør, Gyldendal
Kirstine Munk, direktør, UniversityLink
Trine Fenger, fuldmægtig, studievejleder, SDU

Medlemmer, Religionsstudier, IFPR
Tim Jensen, studieleder, Religionsstudier” (Bilag 3)

I dokumentationsrapporten og på besøget fremhævedes det ligeledes at der var alumner fra uddannelsen repræsenteret i aftagerpanelet.

I supplerende oplysninger har universitetet vedlagt referater fra to møder som aftagerpanelet for religion har holdt i efteråret 2011. Af referatet fra mødet d. 22. november fremgår det, at aftagerpanelet har diskuteret studieordningerne for religionsuddannelserne, hvor de specifikt har kommenteret på behovet for studieteknik og fremhævelse af dimittendernes interkulturelle kvalifikationer. Ligeledes diskuteredes den propædeutiske sprogundervisning, og dens placering på uddannelsen. På aftagerpanelets foranledning er der desuden planlagt at afsende et brev til ministeriet om en revision af de faglige mindstekrav i forhold til at sprogkendskab indgår. Det er på den baggrund akkrediteringspanelets vurdering, at der er etableret en løbende kontakt med et aftagerpanel, og at dialogen anvendes til at sikre og udvikle uddannelsernes kvalitet og relevans.

I dokumentationsrapporten fremhæves desuden kontakten til censorerne og censorformandskabet for religion som særdeles nyttige i udviklingen af uddannelsen. Dialogen med censorerne finder sted dels gennem censorformandskabets årlige beretninger (beretninger for årene 2008-2010 vedlagt som bilag 7) og dels ved at studieordninger sendes i høring hos censorerne. I dokumentationsrapporten er givet eksempler på resultaterne af denne dialog:

” I forbindelse med udarbejdelsen af den seneste bachelorstudieordning har vi på foranledning af censor-korpsets bemærkninger til studieordningens indledning, nu eksplicit nævnt ”kristendom” her. I forbindelse med udarbejdelse af den nye kandidatstudieordning havde censorkorpset bemærkninger til udformningen af kompetencebeskrivelserne i forhold til islam og kristendom samt til antallet af eksaminer med ekstern censur. I både bachelor- og kandidatstudieordninger er det nu sikret, at der er det højest mulige antal eksaminer med ekstern censur. I kandidatstudieordningen er kompetencebeskrivelserne præciseret i forhold til viden om islam og kristendom.

I den nye bachelorstudieordning har vi, på foranledning af en censorindberetning, ændret og præciseret eksamensformen i disciplinen *Temaer i moderne kristendom* så den bedre svarer til de studerendes niveau og til målbeskrivelsen for faget. Den stadige udveksling af erfaringer og diskussion af problemer sikres endvidere gennem et årligt møde mellem studielederen for Religionsstudier og censorformandskabet.” (Dokumentationsrapport, s. 3)

På besøget fremhævede studieleder desuden den uformelle dialog der løbende finder sted mellem eksaminator og censor som en særlig vigtig form for feedback til uddannelsen. Akkrediteringspanelet vurderer at der er en systematisk dialog med censorformandskabet, og at dialogen anvendes til sikring og udvikling af uddannelsen.

Dialog med dimittender

Gælder både for bachelor- og kandidatuddannelsen

I dokumentationsrapporten har universitetet beskrevet dialogen med uddannelsens dimittender, der formelt finder sted gennem alumneforeningen ”Alumnet” og gennem Syddansk Universitets løbende dimittendundersøgelser.

”Universitetets dimittender har siden 2009 kunnet melde sig ind i Syddansk Universitets alumneportal ”Alumnet”. Alumnet har 1880 medlemmer, hvoraf 14 er bachelor- og kandidatdimittender fra religion [...] På portalen er det muligt for alumnerne at oprette en profil med navn, uddannelse, karriere mm. Denne profil vil automatisk indgå i netværk baseret på uddannelsesretning [...] Ved tilmelding til alumnenetværket *Alumnet* kan alumnerne tilkendegive, om de vil være ressourcepersoner for universitetet, og om de f.eks. vil være mentor for en studerende. ” (Dokumentationsrapport, s. 5)

På besøget fortalte ledelsen, at Alumnet endnu ikke var benyttet til at finde ressourcepersoner til religionsuddannelserne. Data fra Alumnet indgår i dokumentationsrapporten som en delmængde af materialet til at dokumentere relevant beskæftigelse. Akkrediteringspanelet vurderer, at Alumnet endnu ikke benyttes som platform for en løbende dialog med dimittender til at sikre og udvikle uddannelsen

Dimittender fra bachelor- og kandidatuddannelsen i religion indgår desuden i Syddansk Universitets dimittendundersøgelser, der gennemføres hvert 2.-3. år:

”Undersøgelsen er rettet mod bachelorer og kandidater, der har afsluttet deres uddannelse inden for de seneste år. Undersøgelsen er foreløbig gennemført fire gange senest i 2011. I undersøgelsen afdækkes en lang række områder af relevans for de enkelte studiers uddannelsesplanlægning og aftagerrelevans. Det drejer sig bl.a. om kompetencematch mellem tillærte og efterspurgte kompetencer, job og branchetyper, overgangslighed og vejen til det første job.” (Dokumentationsrapport, s. 3)

Akkrediteringspanelet vurderer, at der med dimittendundersøgelserne er etableret en løbende og systematisk dialog med uddannelsens dimittender. Akkrediteringspanelet bemærker dog, at der er tale om meget små populationer af dimittender, og at svarprocenten for dimittender fra religionsuddannelserne svinger mellem 18 og 64 procent. Akkrediteringspanelet vurderer på den baggrund, at det er uklart om den kvantitative opgørelse fra dimittendundersøgelsen giver anvendeligt input til sikring og udvikling af uddannelsen.

I dokumentationsrapporten gives der endvidere eksempler på uformel dialog med dimittender, der har suppleret resultaterne fra dimittendundersøgelsen og givet anledning til ændringer i forbindelse med de nye studieordninger, der er trådt i kraft pr. september 2011:

”I den løbende uformelle dialog med dimittender har det været et gennemgående ønske at få mere struktur på overbygningen. Dette er årsagen til, at vi i den nye kandidatstudieordning har valgt at indføre grentoninger, hvor den studerende kan tone sin uddannelse i retning af hhv. religionshistoriske studier med vægt på historisk og filologisk metode og empiri og samtidsorienterede religionsstudier med vægt på sociologisk og antropologisk metode og empiri. Samtidig er der indført grenvejledere for yderligere at styrke kommunikationen mellem undervisere og studerende i forhold til den enkelte studerendes toning af hans eller hendes uddannelse. Studieordningen styrker endvidere muligheden for at arbejde projektorienteret i form af eksamensformer, der understøtter særlige aktiviteter, f.eks. praktik, planlægning af work-shops/seminarer, offentlige foredrag mv. Denne ændring af studieordningen er i tråd med data fra dimittendundersøgelserne fra 2009 og 2011, jf. bilag 9 og 8, hvor dimittender fra religion peger på, at de mangler evne til samarbejde på tværs af faggrupper, at arbejde projektorienteret, og at de mangler praktisk erfaring inden for fagområdet.

I den løbende dialog har det ligeledes været påpeget, at de studerende ønskede en styrkelse af sociologisk orienterede metoder. I BA-studieordningen er der derfor indført *Introduktion til religionssociologi*, ligesom disciplinen *Anvendt religionssociologi* er blevet opgraderet. Denne ændring understøttes ligeledes af data fra dimittendundersøgelsen 2009 og 2011, hvor dimittenderne i høj/nogen/mindre grad efterlyste ’praktisk anvendelighed indenfor fagområdet’ (2009) og fokus på at få den faglige viden til praksis/mere praktisk erfaring (2011). Studieledelsen for religionsstudier har endvidere i forbindelse med revision af studieordningerne

for bachelor- og kandidatuddannelserne indført disciplinen *Introduktion til religionsfænomenologi + opgaveskrivning*, der lægger vægt på træning i informationssøgning og opgaveskrivning. Dette understøttes ligeledes af data fra dimittendundersøgelserne, hvor dimittender fra religion peger på, at de især mangler it-kompetencer.” (Dokumentationsrapport, s. 4)

På besøget fortalte studieleder, at han havde uformelle kontakter til en del dimittender, der blev inddraget i drøftelser om udvikling af uddannelsen. Der er desuden dimittender fra uddannelsen repræsenteret blandt medlemmerne i aftagerpanelet. Akkrediteringspanelet vurderer, at der på flere niveauer er formel og uformel dialog med uddannelsens dimittender og at disse samlet set benyttes til at sikre og udvikle uddannelsens kvalitet og relevans

Beskæftigelse

Gælder kun for bacheloruddannelsen

Universitetet har angivet antallet af bachelordimittender, der fortsætter på kandidatuddannelse, i beskæftigelse eller i udlandsophold.

Tabel 1.2.1.1 Fordeling af bachelorer på kandidatuddannelse, i beskæftigelse og på ophold i udlandet

Dimittendår	Antal dimittender	Kandidatuddannelse	Beskæftigelse	Ophold i udlandet	i alt
2005	21	95 %	5 %	0 %	100 %
2006	19	100 %	0 %	0 %	100 %
2007	<10	Er ikke opgjort			
2008	13	92 %	0 %	0 %	92 %

(Dokumentationsrapport, s. 5)

Det fremgår af dokumentationsrapporten, at over 90 % af dimittenderne fortsætter i enten videreuddannelse, beskæftigelse eller ophold i udlandet. På besøget forklarede ledelsen at en del bachelordimittender fortsatte på andre kandidatuddannelser, herunder særligt kandidatuddannelsen i Mellemøststudier på SDU.

Ledelsen har i den seneste studieordning for kandidatuddannelsen (trådt i kraft september 2011) indført grænsninger som tiltag for at øge rekrutteringen fra bacheloruddannelsen.

Akkrediteringspanelet vurderer, at uddannelsens dimittender finder beskæftigelse eller videreuddanner sig i et omfang, der er på niveau med øvrige dimittender fra hovedområdet. Akkrediteringspanelet bemærker dog kritisk, at det er uklart i hvilket omfang tiltagene på kandidatuddannelsen er baseret på en formel dialog med bachelordimittender, studielederen for mellemøststudier eller andre former for årsagsanalyser.

I høringsvaret har universitetet uddybet følgende om formel dialog med studerende:

”Udover den uformelle dialog, der er beskrevet i dokumentationsrapporten s. 4, finder en formel og systematisk dialog sted med de studerende, der har sæde i studienævnet. Som det fremgår af dokumentationsrapporten s. 49 er en af studenterrepræsentanterne samtidig repræsentant for fagrådet og deltager dermed løbende i studienævns møder og kan således give sit besyv med for så vidt angår ændringer af studieordningerne.” (Høringsvar af d. 29. marts 2012)

Gælder kun for kandidatuddannelsen

Grundet små dimittendårgange kan beskæftigelsesstatistikken fra Styrelsen for Universiteter og Internationalisering ikke opgøres selvstændigt for uddannelsen og dermed give et dækkende billede af beskæftigelsen for

kandidater i religion fra Syddansk Universitet. Universitetet har i stedet vedlagt beskæftigelsesstatistikken for kandidater i religion på landsplan.

Tabel 1.2.1.3 Ledighed, nyuddannede kandidat i religion, hele landet

Dimittendår	Beskæftigelse	Udlandet	Ph.d.	Uden for arbejdsstyrken	Ledighed	Ledighed humaniora hele landet
2006	71 %	3 %	1 %	9 %	17 %	10 %
2007	68 %	5 %	5 %	8 %	15 %	9 %
2008	67 %	4 %	4 %	20 %	5 %	6 %

(Dokumentationsrapport, s. 6)

Universitetet har ligeledes anført tal fra Magistrenes A-kasse om ledigheden blandt medlemmer, der er dimittender i religion (fra hele landet): ”De nyeste tal fra Magistrenes Arbejdsløshedskasse (månedssrapport december 2010) angiver en ledighedsprocent på 7,9 % (36 personer) for samtlige af deres medlemmer med en uddannelse inden for religion (her betegnet kristendomskundskab). Ledighedsprocenten er beregnet som antal personer, der har modtaget dagpenge, i procent af antal medlemmer i Magistrenes a-kasse med pågældende fag. For humanister generelt er der i denne statistik for december 2010 en ledighedsprocent på 6,5 %, jf. bilag 14.” (Dokumentationsrapport, s. 7)

Endelig har universitetet anført resultaterne fra universitetets dimittendundersøgelser fra 2005, 2007, 2009 og 2011. Procentuelt er antallet af respondenter, der har svaret, at de var ledige væsentligt over niveauet på hovedområdet (Dokumentationsrapport, s. 7). Akkrediteringspanelet bemærker dog, at der er tale om små populationer, og at svarprocenten kun udgør mellem 18 % (i 2011) og 64 % (i 2005) af de adspurgte dimittender.

På besøget vurderede ledelse, undervisere og studerende alle, at beskæftigelsessituationen for dimittender fra religion på Syddansk Universitet var sammenlignelig med religion på landsplan og at ledigheden ikke var væsentlig over det humanistiske hovedområde på landsplan. Akkrediteringspanelet vurderer, at det er sandsynliggjort, at uddannelsens dimittender finder beskæftigelse eller videreuddanner sig i et omfang, der er på samme niveau med øvrige dimittender fra samme hovedområde.

Relevant beskæftigelse

Gælder kun for kandidatuddannelsen

I dokumentationsrapporten er anført en række stillinger for dimittender fra uddannelsen. Informationerne stammer dels fra universitetets alumneforening ”Alumnet” og dels fra dimittendundersøgelser gennemført i 2007, 2009 og 2011:

Stillingsbetegnelse	Ansættelsessted
AC-fuldmægtig	ikke anført
Undervisningsassistent	ikke anført
AC-fuldmægtig/Studievalgsvejleder	Studievalg København
Projektkoordinator	Odense Kommunes jobcenter
Fuldmægtig	Københavns Universitet
Adjunkt med pædagogikum	ikke anført
Vejleder/AC-fuldmægtig	ikke anført
Fuldmægtig	ikke anført
Pædagogikumkandidat	ikke anført
Konsulent	ikke anført
Projektleder/byudvikler	Københavns Kommune
Ph.d.	SDU
Arbejdsmarkedskonsulent	Jobcenter Århus
Adjunkt	Tietgen Handelsgymnasium
Studievejleder	SDU

Det fremgår af listen, at dimittenderne særligt finder arbejde i undervisningssektoren og som AC-generalister. Akkrediteringspanelet vurderer på den baggrund, at uddannelsens dimittender finder relevant beskæftigelse.

Samlet vurdering af kriteriet for bacheloruddannelsen

Akkrediteringspanelet vurderer, at kriterium 1 samlet set er tilfredsstillende opfyldt.

Samlet vurdering af kriteriet for kandidatuddannelsen

Akkrediteringspanelet vurderer, at kriterium 1 samlet set er tilfredsstillende opfyldt.

Dokumentation

Dokumentationsrapport, s. 1-9

Bilag 3: Kommissorium for aftagerpanelet for religion

Bilag 4: Indkaldelse til møde i aftagerpanelet for religion

Bilag 5: Notat vedr. Aftagerpaneler ved Det Humanistiske Fakultet – endelig version, august 2010

Bilag 6: Referat fra møde i aftagerpaneler på fakultetsniveau

Bilag 7: Censorkorpset for religion, censorårsrapporter 2008, 2009 og 2010

Bilag 8: Udtræk fra Dimittendundersøgelsen 2011, religion

Bilag 9: Udtræk fra Dimittendundersøgelsen 2009, religion

Bilag 10: Centralt alumnearbejde

Bilag 11: Program for alumnedag 2011

Bilag 12: Program for Karrieredag 2009

Bilag 13: Nyuddannedes beskæftigelse og ledighed, Universitets- og bygningsstyrelsen, religion

Bilag 14: Arbejdsløshedstal, Magistrenes A-kasse, december 2010

Bilag 15: KarriereCentrets produktkatalog

Bilag 36: Delpolitik for arbejdsmarked og livslang læring

Supplerende oplysninger indhentet d. 14. december 2011

Høringssvar af d. 29. marts 2012

Kriteriesøjle II: Forskningsbaseret uddannelse

Kriterium 2: Uddannelsen er baseret på forskning og er knyttet til et aktivt forskningsmiljø af høj kvalitet

Bacheloruddannelsen:

Kriterium 2 vurderes at være opfyldt

- ☒ tilfredsstillende
☐ delvist tilfredsstillende
☐ ikke tilfredsstillende

Kandidatuddannelsen:

Kriterium 2 vurderes at være opfyldt

- ☒ tilfredsstillende
☐ delvist tilfredsstillende
☐ ikke tilfredsstillende

Akkrediteringspanelets begrundelse

Sammenhæng mellem forskningsområder og uddannelsens fagelementer

Gælder både for bachelor- og kandidatuddannelsen

Universitetet har beskrevet forskningsmiljøet bag uddannelsen: "Tilrettelæggelse af uddannelsen varetages p.t. af 8 VIP'er, og der er ydermere et adjunktur i jødisk/ isrealitisk religion under besættelse. Til miljøet er pt. tilknyttet to ph.d.-studerende og et yderligere stipendium (med henblik på religionsdidaktik) er under besættelse (Dokumentationsrapport, s. 11)

Universitetet har endvidere beskrevet samtlige af uddannelsens VIP'ers og tilknyttede ph.d. studerendes forskningsområder:

- "Lektor Mikael Aktor, ph.d: Underviser og tilrettelægger undervisning inden for sammenlignende Religionshistorie og religionsfænomenologi. Aktor har sit primære forskningsfelt inden for den religionsvidenskabelige udforskning af hinduisme og buddhisme, samt i teoretiske, komparative og fænomenologiske studier.
- Professor Olav Hammer, ph.d: Underviser og tilrettelægger undervisning inden for sammenlignende religionshistorie og religionshistorisk forskningshistorie. Hammer har sit primære forskningsfelt inden for den europæiske religionshistorie med særlig vægt på esoterisme, New Age, samt på teoretiske, komparative og fænomenologiske studier.
- Postdoc Jens-André Herbener, mag. art.: Underviser og tilrettelægger undervisning inden for gammeltestamentlig religion og teori og metode. Herbener har sit primære forskningsfelt inden for nærorientalsk religion, isrealitisk og jødisk religion samt bibelkritik.
- Lektor Annika Hvithamar, ph.d.: Underviser og tilrettelægger undervisning inden for kristendom, didaktik og religionssociologi. Hvithamar har sit primære forskningsområde inden for russiskortodoks kristendom, moderne kristendom i den vestlige verden, samt i religionsdidaktik med henblik på udvikling af lærebøger.
- Adjunkt Britt Istoft, ph.d.: Underviser og tilrettelægger undervisning inden for kristendom og religionshistorie. Istoft har kristen middelalder, samt religion og køn, mystik og monastiske ordenersom centralt forskningsområde, og hun forsker endvidere i vestlige esoteriske traditioner, neopagane bevægelser samt forholdet mellem religion og nutidig populærkultur.
- Lektor, mag.art. Tim Jensen: Underviser og tilrettelægger undervisning inden for sammenlignende religionshistorie og religionsdidaktik. Jensen har sit primære forskningsfelt inden for græsk religion, islam i Danmark, kulturmødeproblematikker, religion og medier, religionsdidaktik, samt metodologi.
- Adjunkt Peter Lüchau: Underviser og tilrettelægger undervisning inden for kristendom, religionssociologi og teori og metode. Lüchau har sit primære forskningsområde inden for religionsstatistik, kristendom i Danmark, og religionssociologisk teori og metode.

- Adjunkt Caroline Schaffalitzky de Muckadell, ph.d., underviser i Religionsrelateret filosofi. Schaffalitzky har sit primære forskningsfelt inden for religionsforskningens videnskabsteori, etik, religion og politik samt religionsfilosofi.

Institut for Filosofi, Pædagogik og Religionsstudier (IFPR) har endvidere p.t. ansat to ph.d. stipendiater, der varetager hele deres undervisningsforpligtelse på Religionsstudier:

- Torben Hammersholt Christensen: cand. mag. Underviser i dele af sammenlignende religionshistorie. Christensen forsker i mystik, mystikkens forskningshistorie, kognitions- og neurovidenskab samt i tidlig buddhisme.
- Rasmus Steen Tvergaard, cand. mag.: Underviser i dele af sammenlignende religionshistorie. Tvergaard forsker i græsk religion, myte og ritual-teori og ikonografi.” (Dokumentationsrapport

Gælder kun for bacheloruddannelsen

I dokumentationsrapporten har universitetet opstillet en skematisk oversigt over samtlige fagelementer på bacheloruddannelsen, undervisere samt forskningsområde. Nedenunder er et udsnit af skemaet sat ind som eksempel:

Fagelementets titel	Semester	Forskningsområde	VIP'er knyttet til fagelementer og forskningsområder
Introduktion til sammenlignende religionshistorie	1	Religionshistorie	Mikael Aktor Olav Hammer Britt Istoft Jens-André Herbener
Introduktion til islam og indisk religion	2	Religionshistorie	Mikael Aktor Tim Jensen Olav Hammer Torben Hammersholt
Religionsvidenskabeligt fokusemne	3	Religionshistorie	Olav Hammer Tim Jensen Britt Istoft Mikael Aktor
Religiøs innovation og samtidsreligion	4	Religionshistorie, religiøs innovation	Olav Hammer Mikael Aktor Tim Jensen Britt Istoft
Introduktion til religionsfænomnologi	1	Religionsfænomnologi	Mikael Aktor Olav Hammer Jens André Herbener

(Dokumentationsrapport, s. 13)

Akkrediteringspanelet vurderer, at der er sammenhæng mellem forskningsområder knyttet til uddannelsen og uddannelsens fagelementer

Gælder kun for kandidatuddannelsen

Universitetet har opstillet en skematisk oversigt over de udbudte fag på kandidatuddannelsen, hvilke VIP'ER, der varetager undervisningen og deres forskningsområde. Nedenunder er et udsnit af skemaet sat ind som eksempel:

Tabel 2.1.1.2 Sammenhæng mellem kandidatuddannelsens fagelementer og forskningsområder

Fagelementets titel	Semester	Forskningsområde:	VIP'er knyttet til fagelementer og forskningsområder
Religionsvidenskabelige forskningstraditioner	1	Religionshistorie	Olav Hammer Jens-André Herbener
Religionsvidenskabeligt empirisk område	1	Religionshistorie	Mikael Aktor Tim Jensen Olav Hammer Annika Hvithamar
Religionsvidenskabelig metode	1	Religionshistorie	Olav Hammer Tim Jensen Britt Istoft Mikael Aktor
Religionsdidaktik og religionsvidenskab	2	Religionsdidaktik, religion og medier, religion og undervisningssystemet	Tim Jensen Annika Hvithamar
Populær- og alternativ religion	2	Esoterisme, new age, populærreligion, religion og film	Olav Hammer Britt Istoft

(Dokumentationsrapport, s. 14)

Universitetet har desuden angivet hvilke emnekurser, der har været udbudt på uddannelsen, og hvem der har stået for dem:

”Følgende tilknyttede forskere har undervist i valgfag på religion i perioden 2009-2011

- Olav Hammer (særligt uddybet område om mystik – kandidat)
- Annika Hvithamar (valgfag om Religion i Rusland – kandidat)
- Rasmus Steen Tvergaard (valgfag om offer i komparativt perspektiv - kandidat)
- Britt Istoft, (Religion, medier og populærkultur – kandidat)
- Tim Jensen og Annika Hvithamar (Religion i skolebøger – bachelor)
- Jens-André Herbener (Monoteismens udvikling – kandidat, Nærorientalsk religion, kandidat)” (Dokumentationsrapport, s. 14)

Universitetet bemærker endvidere at der især på kandidatuddannelsen benyttes individuel vejledning af studerende i tilfælde hvor der ikke er tilstrækkeligt med studerende til at oprette egentlige kurser: ”Denne individuelle vejledning er i den nye studieordning systematiseret, således at en grenvejleder med ansvar for en gruppe studerende sørger for, at de studerende både får den forskningsrelaterede vejledning og deltager i bredere forløb.” (Dokumentationsrapport, s. 14)

Akkrediteringspanelet vurderer på denne baggrund, at der er sammenhæng mellem forskningsområder knyttet til uddannelsen og uddannelsens fagelementer.

Forskningens samvirke med praksis

Gælder både for bachelor- og kandidatuddannelsen

Universitetet har givet en række eksempler på hvordan forskningsmiljøet samvirker med praksisfeltet.

” – Flere forskere sidder i styregrupper og bestyrelser, for eksempel sidder Tim Jensen i styregruppen for CESE, Center for the Study for Equality & Multiculturalism og er tilknyttet DPU's masteruddannelse DAV, dansk, som andetsprog for voksne og DRC, dokumentation & rådgivningscenter for racediskrimination.

– Størstedelen af forskerne er medlem af censorkorps. F.eks. er Britt Istoft er medlem af Professionshøjskolenes censorkorps, Tim Jensen er medlem af det jordbrugsvidenskabelige censorkorps

og Caroline Schaffalitzky de Muckadell, Mikael Aktor, Annika Hvithamar og Peter Lüchau er medlem af det religionshistoriske censorkorps.

- Forskerne afholder hyppigt foredrag, hvor forskningsresultater formidles og sættes i sammenhæng med praksisfeltet. Tim Jensen f.eks. med foredrag om religion i forhold til sygdom- og sundhedsopfattelser for bl.a. universitetshospitalet i Tromsø og Forebyggelsescenter Vesterbro-Kgs. Enghave, samt kulturmøde og islam for Undervisningsministeriet.
- Forskerne holder regelmæssigt efteruddannelseskurser for gymnasielærere, f.eks. Peter Lüchau og Annika Hvithamar om ”Religion i virkeligheden” (regionalkursus for gymnasielærere).
- Forskerne deltager i udvikling af lærebogsmateriale til folkeskole og gymnasieskolen og kursusvirksomhed i forbindelse hermed.
- Forskerne bidrager desuden til radio- og tv-programmer samt aviser med artikler, kronikker og anmeldelser. F.eks. blogger Caroline Schaffalitzky de Muckadell om religion og filosofi på videnskab.dk og Annika Hvithamar skriver en fast månedlig klumme om ”kirken i verdenen” ved Kristeligt Dagblad.” (Dokumentationsrapport, s. 15)

Akkrediteringspanelet vurderer, at forskningen samvirker med praksis.

Uddannelsens tilrettelæggere

Gælder både for bachelor- og kandidatuddannelsen

Universitetet har angivet at ansvaret for tilrettelæggelsen af uddannelsen ligger hos studieleder og studienævnsmedlemmer:

- Studieleder: lektor Tim Jensen (fra 23. februar 2011). Annika Hvithamar (24. august 2009 – 22. februar 2011), Jesper Sørensen (til 31. juli 2009 - er nu ansat på Aarhus Universitet).
- Studienævnsmedlem, lektor Annika Hvithamar
- Studienævnsmedlem, lektor Mikael Aktor

Universitetet har desuden angivet, at tilrettelæggelsen reelt finder sted ved inddragelse af faggruppen ved Institut for filosofi, psykologi og religion:

Faggruppe består af VIP'ere fra IFPR med tilknytning til Religion:

- Professor Olav Hammer
- Lektor Mikael Aktor
- Postdoc Jens-André Herbener
- Lektor Annika Hvithamar
- Adjunkt Britt Istoft
- Lektor Tim Jensen
- Adjunkt Peter Lüchau
- Adjunkt Caroline Schaffalitzky de Muckadell

VIP/DVIP-ratio

Gælder både for bachelor- og kandidatuddannelsen

Tabel 2.3.1.1 Forår 10/efterår 10, bacheloruddannelsen og kandidatuddannelsen, 6 k-timer svarer til 0,25 årsværk

	VIP			DVIP			VIP/DVIP ratio
	Udbudte semester k-timer*	Antal VIP	Årsværk	Udbudte semester k-timer	Antal DVIP	Årsværk	
Bacheloruddannelsen	55	7	2,29	20	3	0,83	2,75
Kandidatuddannelsen	17	3	0,71	2	1	0,08	8,50

*Heri er ikke medtaget vejledning til bachelorprojekt og speciale

(Dokumentationsrapport, s. 16)

På besøget gav de studerende fra såvel bachelor- som kandidatuddannelsen udtryk for at de oplevede, at de i høj grad blev undervist af aktive forskere.

Gælder kun for bacheloruddannelsen

VIP/DVIP ratioen for bacheloruddannelsen er 2,75. I 2009 var ratioen for humaniora på landsplan 2,91. VIP/DVIP ratioen er således på niveau med hovedområdet på landsplan. I dokumentationsrapporten angiver universitetet, at det relativt højere antal DVIP på bacheloruddannelsen afspejler, at der tilbydes sprogundervisning, der varetages af DVIP: "Da Studienævnet for Religionsstudier udbyder propædeutisk undervisning i flere fag (sanskrit, arabisk, hebraisk og norrønt) har faget et relativt højt antal af DVIP til brug for den propædeutiske undervisning. Undervisningen i arabisk og norrønt foretages således af DVIP, mens undervisningen i sanskrit og hebraisk foretages af VIP." (Dokumentationsrapport, s. 16)

Akkrediteringspanelet vurderer, at de studerende på bacheloruddannelsen i udstrakt grad undervises af VIP'er.

Gælder kun for kandidatuddannelsen

VIP/DVIP ratioen for kandidatuddannelsen er 8,5 hvilket er højere end hovedområdet på landsplan (2,91 i 2009). Akkrediteringspanelet vurderer, at de studerende på kandidatuddannelsen i udstrakt grad undervises af VIP'er.

Antal studerende pr. VIP

Gælder både for bachelor- og kandidatuddannelsen

I dokumentationsrapporten er der opstillet en tabel med Stud/VIP-ratioen for hhv. bachelor- og kandidatuddannelsen:

Tabel 2.3.2.1 Opgørelse af stud/VIP-ratio i antal og årsværk

	Antal ressourceudløsende studerende	Optjent STÅ*	Antal VIP	VIP årsværk	Stud/VIP Antal	Stud/VIP Årsværk
Bachelor	82	38,3	7	2,29	11,7	16,7
Kandidat	19	0,5	3	0,71	6,3	0,7

*Heri er ikke medregnet bachelorprojekt og speciale

(Dokumentationsrapport, s. 17)

I supplerende oplysninger af d. 9. og 14. december 2011 har universitetet oplyst om STÅ for uddannelsens studerende inklusive bachelorprojekt og speciale. I supplerende oplysninger af d. 14. december 2011 har

universitetet angivet at STÅ for 82 ressourceudløsende bachelorstuderende inkl. bachelorprojekt opgøres til 47,8 for perioden 1. oktober 2009 til 30. september 2010. I supplerende oplysninger af d. 9. december 2011 har universitetet angivet at STÅ for 19 ressourceudløsende kandidatstuderende inkl. speciale opgøres til 7,05 for perioden 1. oktober 2009 til 30. september 2010.

På besøget gav de studerende på såvel bacheloruddannelsen som kandidatuddannelse udtryk for at de havde tæt kontakt med uddannelsens VIP'er

Akkrediteringspanelet vurderer, at de studerende på både bachelor- og kandidatuddannelsen har mulighed for en tæt kontakt til VIP'er.

Forskningsmiljøets kvalitet

Gælder både for bachelor- og kandidatuddannelsen

I dokumentationsrapporten er forskningspublikationer for 12 VIP'er i perioden 2008-2010 opgjort efter publikationstype:

Tabel 2.5.1.1 Antal forskningspublikationer i årene 2008-2010

Antal forskningspublikationer	2008	2009	2010	I alt
Artikler i tidsskrifter, niveau 2		3	-	3
Artikler i tidsskrifter, niveau 1		3	-	3
1.1A Artikler i peer-reviewed tidsskrifter	7			7
1.1B Artikler i videnskabelige tidsskrifter	2			2
1.1C Videnskabelige bøger	2			2
1.1D Bidrag til videnskabelige bøger	6			6
Andre relevante forskningspublikationer	17	20	52	89
Forskningspublikationer i alt	34	26	52	112
Antal VIP	8	11	11	

(Dokumentationsrapport, s. 18)

I supplerende oplysninger har universitetet oplyst, at kategorien "andre relevante forskningspublikationer" efter 2008 dækker over en samlet opgørelse over de opstillede kategorier 1.1A – 1.1D, men at det er vanskeligt for universitetet at sende en opdelt opgørelse. Akkrediteringspanelet har taget CV'er for uddannelsens VIP'er, hvor publikationstyper også fremgår med i vurderingen. Akkrediteringspanelet vurderer på den baggrund, at forskningsmiljøet, som er knyttet til uddannelsen, er af høj kvalitet.

Samlet vurdering af kriteriet for bacheloruddannelsen

Akkrediteringspanelet vurderer, at kriterium 2 samlet set er tilfredsstillende opfyldt.

Samlet vurdering af kriteriet for kandidatuddannelsen

Akkrediteringspanelet vurderer, at kriterium 2 samlet set er tilfredsstillende opfyldt.

Dokumentation

Dokumentationsrapport, s. 12-18

Supplerende oplysninger indhentet d. 9. og 14. december 2011 om STÅ-tal og forskningspublikationer

Kriteriesøjle III:

Uddannelsens faglige profil og niveau samt intern kvalitetssikring

Kriterium 3: Uddannelsens faglige profil og niveau

Bacheloruddannelsen:

Kriterium 3 vurderes at være opfyldt

☒ tilfredsstillende

☐ delvist tilfredsstillende

☐ ikke tilfredsstillende

Kandidatuddannelsen:

Kriterium 3 vurderes at være opfyldt

☒ tilfredsstillende

☐ delvist tilfredsstillende

☐ ikke tilfredsstillende

Akkrediteringspanelets begrundelse

Titel

Gælder kun for bacheloruddannelsen

Uddannelsen giver på nuværende tidspunkt titlen:

Dansk titel: Bachelor i religion

Engelsk titel: Bachelor of Arts (BA) in Religion

I forbindelse med akkrediteringen ønsker uddannelsen at skifte titel til:

Dansk titel: Bachelor i religionsstudier

Engelsk titel: Bachelor (BA) in the Study of Religions

Universitetet fremhæver i ansøgningen, at den ønskede nye titel afspejler internationale tendenser samt markerer at religion er genstandsfelt for videnskabelige studier på uddannelsen. (Dokumentationsrapport, s. 20)

Af bacheloruddannelsens kompetenceprofil fremgår det, at der er tale om en humanistisk bacheloruddannelse, og at de studerende får viden færdigheder og kompetencer med udgangspunkt i religionshistorie, religionsfænomenologi, religionsdidaktik, religionsfilosofi og religionssociologi. Eksempelvis fremgår det af kompetenceprofilen, at de studerende har ”grundlæggende komparativ, historisk, sociologisk og didaktisk viden om begrebet religion i historie og samtid.” (Dokumentationsrapport, s.22)

Akkrediteringspanelet vurderer, at bacheloruddannelsens kompetenceprofil svarer til uddannelsens nuværende titel og navn. Ligeledes vurderer akkrediteringspanelet at kompetenceprofilen svarer til den indstillede og ønskede nye titel.

Gælder kun for kandidatuddannelsen

Uddannelsen giver på nuværende tidspunkt titlen cand.mag. i religion /Master of Arts (MA) in Religion.

Jævnfør bacheloruddannelsen ønsker uddannelsen at skifte titel til:

Dansk titel: Cand.mag. i religionsstudier

Engelsk titel: Master of Arts (MA) in the Study of Religions

Det fremgår af uddannelsens kompetenceprofiler, at der er tale om en humanistisk kandidatuddannelse, og at de studerende får viden, færdigheder og kompetencer med udgangspunkt i religionshistorie, religionsfænomenologi, religionsdidaktik, religionsfilosofi og religionssociologi.

Eksempelvis fremgår det af kompetenceprofilen at kandidaten (to-faglig kandidat) kan: ”anvende og problematisere den sammenlignende religionshistories metoder og teorier, herunder grundlæggende religionsfænomenologiske, -sociologiske, -antropologiske og -psykologiske tilgange og teorier, i analyser og diskussioner af tekstligt og ikke-tekstligt kildemateriale” (Dokumentationsrapport, s.23)

Akkrediteringspanelet vurderer, at kandidatuddannelsens kompetenceprofil svarer til uddannelsens nuværende titel og navn. Ligeledes vurderer akkrediteringspanelet at kompetenceprofilen svarer til den indstillede og ønskede nye titel.

Niveau

Gælder kun for bacheloruddannelsen

Universitetet har opstillet et skema, der viser sammenhængen mellem uddannelsens kompetenceprofil og kvalifikationsrammens typebeskrivelse for bacheloruddannelser. Skemaet gengives her:

Tabel 3.2.1.1 Bacheloruddannelsens kompetencemål holdt op imod kvalifikationsrammens niveaubeskrivelser

Kvalifikationsrammen for videregående uddannelser	Uddannelsens kompetencemål som fastsat i studieordning for bacheloruddannelsen i Religion (bilag 1, §2)
Viden:	
Skal have forskningsbaseret viden om teori, metode og praksis inden for et eller flere fagområder.	Dimittenden har • grundlæggende komparativ, historisk, sociologisk og didaktisk viden om begrebet religion i historie og samtid, • grundlæggende viden om religionsrelateret filosofi, herunder videnskabsteori, religionsfilosofi, samt etik og politisk filosofi. • grundlæggende komparativ, historisk, sociologisk og didaktisk viden om en række religioner, religionslignende fænomener og relationer mellem religion og den øvrige kultur og samfund.
Skal kunne forstå og reflektere over teori, videnskabelige metoder og praksis.	Dimittenden skal kunne • forstå og reflektere over religionsfagets teorier, herunder sociologiske, didaktiske, historiske og filosofiske teorier og praksis finde, udvælge og kritisk anvende relevant kildemateriale og faglitteratur.
Færdigheder:	
Skal kunne anvende et eller flere fagområders videnskabelige metoder og redskaber samt kunne anvende generelle færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse inden for fagområdet.	Dimittenden kan • læse, forstå og problematisere relevante videnskabelige tekster (på dansk og engelsk og de skandinaviske sprog), • finde, udvælge og kritisk anvende relevant kildemateriale og faglitteratur, • analysere og fortolke skriftlige, ikonografiske og tekstligt kildemateriale ud fra fagligt relevante teorier og metoder, • selvstændigt indsamle kildemateriale ved hjælp af sociologiske feltarbejde, såsom interview, deltagerobservation og spørgeskemaer, • selvstændigt finde og anbefale fagligt kvalificeret baggrundsinformation.
Skal kunne vurdere teoretiske og praktiske problemstillinger samt begrunde og vælge relevante analyse- og løsningsmodeller.	Dimittenden kan • vurdere og anvende relevante teorier og metoder på historisk såvel som nutidigt kildemateriale, • planlægge og strukturere større skriftlige opgaver og rapporter • identificere delproblemer og -spørgsmål og argumentere for valget deraf, • selvstændigt foreslå, træffe og begrunde fagligt relaterede beslutninger.

(Dokumentationsrapport, s. 22)

Akkrediteringspanelet vurderer, at bacheloruddannelsens kompetenceprofil lever op til den relevante typebeskrivelse i kvalifikationsrammen.

Gælder kun for kandidatuddannelsen

Universitetet har gennem en skematisk sammenligning redegjort for sammenhængen mellem uddannelsens to kompetenceprofiler (den et-faglige og den to-faglige kandidatuddannelse) og kvalifikationsrammens beskrivelse af kandidatuddannelser. Som eksempler gengives udsnit af skemaerne her:

Den to faglige-faglige kandidatuddannelse:

Færdigheder:	
Skal mestre fagområdets/ernes videnskabelige metoder og redskaber samt mestre generelle færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse inden for fagområdet/erne.	Kandidaten kan • anvende og problematisere den sammenlignende religionshistories metoder og teorier, herunder grundlæggende religionsfænomenologiske, -sociologiske, -antropologiske og -psykologiske tilgange og teorier, i analyser og diskussioner af tekstligt og ikke-tekstligt kildemateriale
Skal kunne vurdere og vælge blandt fagområdet/ernes videnskabelige metoder, redskaber og generelle færdigheder samt på et videnskabeligt grundlag opstille nye analyse- og løsningsmodeller.	Kandidaten kan • analysere og klassificere med henblik på tværkulturel sammenligning, systematik og forklaring såvel som placering og forståelse af enkelte religioner og religiøse fænomener i deres historiske kontekster
Skal kunne formidle forskningsbaseret viden og diskutere professionelle og videnskabelige problemstillinger med både fagfæller og ikke-specialister.	Kandidaten kan • reflektere over diverse medier og målgrupper for formidling af forskningsresultater • diskutere professionelle og videnskabelige problemstillinger med både fagfæller og ikke-specialister • formidle religionsfaglige emner og problemstillinger mundtligt og skriftligt

(Dokumentationsrapport, s. 24)

Den et-faglige kandidatuddannelse

Færdigheder:	
Skal mestre fagområdets/ernes videnskabelige metoder og redskaber samt mestre generelle færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse inden for fagområdet/erne.	Kandidaten kan • anvende og problematisere den sammenlignende religionshistories metoder og teorier • formidle religionsfaglige emner og problemstillinger mundtligt og skriftligt
Skal kunne vurdere og vælge blandt fagområdet/ernes videnskabelige metoder, redskaber og generelle færdigheder samt på et videnskabeligt grundlag opstille nye analyse- og løsningsmodeller.	Kandidaten kan • anvende og problematisere religionsfænomenologiske, -sociologiske, -filosofiske tilgange og teorier, i analyser og diskussioner af tekstligt og ikke-tekstligt kildemateriale, • analysere og klassificere med henblik på tværkulturel sammenligning, systematik og forklaring såvel som placering og forståelse af enkelte religioner og religiøse fænomener i deres historiske kontekster
Skal kunne formidle forskningsbaseret viden og diskutere professionelle og videnskabelige problemstillinger med både fagfæller og ikke-specialister.	Kandidaten kan • reflektere over diverse medier og målgrupper for formidling af forskningsresultater • diskutere professionelle og videnskabelige problemstillinger med både fagfæller og ikke-specialister

(Dokumentationsrapport, s. 25)

Akkrediteringspanelet vurderer, at kandidatuddannelsens kompetenceprofil lever op til den relevante typebeskrivelse i kvalifikationsrammen. Akkrediteringspanelet bemærker positivt, at vidensniveauet for hhv. den et-

faglige og den to-faglige kandidatuddannelse afspejler en niveauforskel, idet der for den to-faglige uddannelsen benyttes begreber som ”solid viden” mens den et-faglige benytter begreberne ”solid og sikker viden”.

Samlet vurdering af kriteriet for bacheloruddannelsen

Akkrediteringspanelet vurderer, at kriterium 3 samlet set er tilfredsstillende opfyldt.

Samlet vurdering af kriteriet for kandidatuddannelsen

Akkrediteringspanelet vurderer, at kriterium 3 samlet set er tilfredsstillende opfyldt.

Dokumentation

Dokumentationsrapport, s. 19-26

Bilag 1: Studieordning for bacheloruddannelsen i Religion 2011

Bilag 2: Studieordning for kandidatuddannelsen i Religion 2011

Kriterium 4: Uddannelsens struktur og tilrettelæggelse

Bacheloruddannelsen:

Kriterium 4 vurderes at være opfyldt

☒ tilfredsstillende

☐ delvist tilfredsstillende

☐ ikke tilfredsstillende

Kandidatuddannelsen:

Kriterium 4 vurderes at være opfyldt

☒ tilfredsstillende

☐ delvist tilfredsstillende

☐ ikke tilfredsstillende

Akkrediteringspanelets begrundelse

Gælder kun for bacheloruddannelsen

Sammenhæng mellem adgangsgrundlag og fagligt niveau

Adgangskravene til bacheloruddannelsen i religion er de områdespecifikke adgangskrav for humanistiske uddannelser på universiteterne: Dansk A, Engelsk B, Historie B eller Idehistorie B eller Samtidshistorie B samt yderligere et fremmedsprog (begyndersprog A/fortsættersprog B).

Universitetet har i dokumentationsrapporten redegjort for sammenhængen mellem adgangsgrundlaget og det faglige niveau på de to første semestre: ”Undervisningen på bacheloruddannelsens første to semestre er lagt an på at lave en overgang fra de gymnasiale uddannelsers arbejdsformer og terminologi. De første to semestres fag er tilrettelagt, så de studerende gradvist introduceres til de krav, der stilles til akademisk arbejde. Der bygges videre på de studieforberevende elementer, der i gymnasiet er introduceret i de relevante discipliner. Dette gælder særligt religion, men også støttediscipliner som samfundsfag, historie, oldtidskundskab, engelsk og andre sprogfag. Da religionsfaget kombinerer flere fags teoretiske og metodiske tilgange (f.eks. sociologiske, historiske og filosofiske teorier og metoder) bygges der i en vis grad videre på AT – forløbet [Almen Studieforberevelse] i gymnasiet.” (Dokumentationsrapport, s. 27)

Dette uddybes for det enkelte semester:

- ”I første semester er vægten lagt på introduktion til de religionsfaglige discipliner. Der undervises således i introducerende forløb til uddannelsens hovedområder inden for religion, særligt religionshistoriske, religionsfilosofiske, teoretiske og metodiske. I undervisningen præsenteres de studerende for de grundlæggende metoder til brug i uddannelsen, med særlig fokus på de historiske, sociologiske og filosofiske metoder. Undervisningen har høj grad af inddragelse af de studerende, dels i selve undervisningen dels i forhold til formative opgaver, der giver den nye studerende mulighed for at teste forskelle og ligheder med eksamenskrav på den gymnasiale uddannelse og den universitære uddannelse. Et opgaveskrivningskursus er indlagt i 1. semesters undervisning for at sikre, at alle studerende fra starten forstår og er i stand til at leve op til alle de basale formmæssige krav til akademisk opgaveskrivning.
- I andet semester og fremefter i løbet af bacheloruddannelsen bygges videre på de grundlæggende discipliner, således at den studerende gradvist introduceres til nye fag og nye metoder og teorier. Der er således en progression fra en vægtning af empiriske områder (f.eks. verdensreligioners historiske og nutidige udtryk) til en vægtning af teoretiske områder (f.eks. religiøs innovation eller didaktik). I løbet af bacheloruddannelsen er undervisningen tilrettelagt således, at den studerende gradvist oplæres i de religionshistoriske og -filosofiske teorier og metoder, der er nødvendige for at leve op til uddannelsens generelle og specifikke kompetencemål.” (Dokumentationsrapport, s. 27)

Akkrediteringspanelet bemærker endvidere, at de prøveformer der benyttes på første semester understøtter adgangsgrundlaget, idet den udprægede brug af aktiv undervisningsdeltagelse som eksamensform på første semester giver en blød overgang fra gymnasium til universitet. Akkrediteringspanelet vurderer, at der er sammenhæng fra adgangsgrundlaget til uddannelsens faglige niveau.

Faglig progression fra første til sidste semester

Der er pr. september 2011 trådt en ny studieordning i kraft på uddannelsen som danner grundlag for akkrediteringspanelets vurdering. Uddannelsens opbygning i studieordningen fremgår af s. i denne rapport. Universitetet har i dokumentationsrapporten beskrevet intentionerne bag den nye studieordning:

- ”Der søges en størst mulig forbindelse mellem forskellige underdiscipliner inden for fagets hoveddiscipliner. Dette gøres ved, at undervisning i forskellige underdiscipliner/dele af den enkelte disciplin i videst muligt omfang varetages af den samme underviser/ undervisergruppe. Herved kan det sikres, at den komparative tilgang fastholdes, og at enkelte religiøse fænomener eller temaer anskues, ikke blot i deres lokale historiske og sociale kontekst, men også i forhold til lignende fænomener i andre kontekster.” (Dokumentationsrapport, s. 29)
- ”Mellem fagets underdiscipliner tilstræbes ligeledes en stadig større grad af sammenhæng. Således anskues kristendom på den ene side som én religion blandt mange, der kan studeres gennem anvendelse af generelle religionsvidenskabelige metoder. Kristendom behandles som en global religion med mange forskellige udtryk, både historisk og kulturelt, og der lægges afgørende vægt på en religionsvidenskabelig (særligt den sociologiske og filosofiske) tilgang til denne religion i alle dens fremtrædelsesformer. På den anden side har vi tildelt et større timetal til undervisningen i kristendommens historie. Dels fordi de studerende derved har mulighed for en større fordybelse i én religion, men også fordi kristendommen har en central placering i det omgivende danske samfund og de fleste studerendes egen baggrund. En videnskabelig tilgang til denne religion forudsætter således, at de studerende gøres bevidst om egne skjulte forudsætninger og fordomme.” (Dokumentationsrapport, s. 29)
- ”Religionsrelateret filosofi er også i høj grad blevet konciperet og udmøntet i relation til de resterende fag, dels hvad angår den del af religionsfilosofien, der spiller en særlig rolle i forhold til kristendommens historie, og dels i henseende til filosofiens og religionskritikkens særlige rolle i forbindelse med fremkomsten af religionshistorien som akademisk disciplin. Ydermere har vi fokuseret på en behandling af den politiske filosofi (før og nu) i kraft af denne relevans for aktuelle debatter om det multikulturelle og multireligiøse samfund og globalisering. Endelig har vi vinklet religionsrelateret filosofi således, at denne disciplin bedre er blevet i stand til at understøtte religionsfagets specielle videnskabsteori.” (Dokumentationsrapport, s. 29)
- ”Endelig har vi med den nye studieordning (ikrafttrædelse pr. 1. september 2011) valgt at styrke Religions didaktiske profil. Religion har i mange år haft didaktik som fag på kandidatuddannelsen og i kraft af sammenlægningen under Institut for Filosofi, Pædagogik og Religionsstudier er det naturligt at fokusere tydeligere på religions rolle i uddannelsessystemet, både hvad angår det juridiske grundlag, den historiske baggrund og den samtidige undervisning i faget i grundskole, på gymnasium, seminarier og universiteter. En faglig tilgang til religionsfagets udmøntning i skolesystemet vil både styrke de af vores studerende, som får ansættelse i undervisningssektoren, samtidig med at det styrker vores studerendes kompetencer inden for kritisk og selvstændig refleksion over fagets fremtrædelsesformer.” (Dokumentationsrapport, s. 29)

Uddannelsen er i den nye studieordning struktureret i tre søjler: En religionshistorisk søjle, En teoretisk og metodisk søjle samt en religionsfilosofisk søjle. Universitetet har i dokumentationsrapporten beskrevet det faglige indhold af de tre søjler:

- I de **religionshistoriske discipliner** opøves den studerendes kompetencer, viden og færdigheder således, at de studerende får en grundlæggende komparativ, historisk, sociologisk og didaktisk viden om begrebet religion og religioner i historie og nutid.
- I de **teoretiske og metodiske discipliner** gives de studerende viden om religionsfagets teorier, metoder og praksis, samt en række redskaber til at forstå og reflektere over religionsfagets teorier, analysemodeller og empiriske studier på tværs af områderne. Teorier og metodiske tilgange til studiet

får i løbet af bachelorstudiet en gradvis større plads, efterhånden som den studerende har fået tilstrækkelig empirisk viden til at koble empiri og teori.

- De **religionsfilosofiske** discipliner fungerer dels som en teoretisk disciplin i forhold til videnskabs-teori, men udbygges således, at de studerende gradvist opøver viden, kompetencer og færdigheder inden for netop religionsrelateret filosofi.” (Dokumentationsrapport, s. 30)

Universitetet redegør endvidere for hvordan progressionen i uddannelsen understøttes af introducerende fag på de første semestre, stigende abstraktion og valgfrihed på de senere semestre: ”På tværs af uddannelsen har den studerende mulighed for at tone sit studium gennem valgfag og fritvalgt emne, således at den studerende opøver evne til selvstændigt og kritisk at forholde sig til religionsfagets teorier og metoder og selvstændigt at finde, udvælge og kritisk anvende kildemateriale og faglitteratur.

Progressionen i uddannelsen er dermed opbygget således, at den studerende først gives overblik over de væsentligste religioner og derefter gradvist får udbygget antallet af religioner og religionslignende fænomener – figures gule blok. Således introduceres gradvist til oprindelige folks religioner (disciplinen *Introduktion til sammenlignende religionshistorie*), gammeltestamentlig religion (*Gammeltestamentlig religion med jødedom*), islam og indiske religioner (disciplinen *Introduktion til islam og indisk religion*), til kristendom og kristendomshistorie og endelig indføres de studerende i religiøs innovation, nyere religioner og religionslignende fænomener (disciplinen *Religiøs innovation og samtidsreligion*). Sideløbende introduceres (figures grønne og blå del) først de mest grundlæggende teorier og metoder til at analysere religion, hvorefter viden og færdigheder inden for den religionsvidenskabelige teori- og metodepluralisme gradvist opbygges. [Af uddannelsens opbygning] fremgår det endvidere, hvordan uddannelsens tyngdepunkt i begyndelsen er lagt på den empiriske del, hvorefter der, i stigende grad, fokuseres på teoretiske og metodiske discipliner, således at den studerende successivt opøves i en stadig højere grad af abstraktion.” (Dokumentationsrapport, s. 31).

Akkrediteringspanelet vurderer på denne baggrund, at der er faglig progression fra første til sidste semester.

Sammenhæng mellem fagelementernes læringsmål og uddannelsens kompetenceprofil

I dokumentationsrapporten har universitetet opstillet et skema, der illustrerer sammenhængen mellem bacheloruddannelsens fagelementer og kompetenceprofilens punkter.

Kompetenceprofilens punkt nr.:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Introduktion til sammenlignende religionshistorie		x	x			x			x	x			x	x	
Introduktion til islam og indisk religion			x			x	x		x	x					x
Religionsvidenskabeligt fokusemne	x	x	x	x	x	x	x			x					x
Religiøs innovation og samtidsreligion	x	x	x	x	x	x	x			x					x
Introduktion til religionsfænomnologi + opgaveskriv.		x	x	x	x	x		x	x	x			x	x	x
Religionsfænomnologiske temaer	x	x	x	x	x	x		x	x	x			x	x	x
Hovedtræk af religionsforskningens historie	x	x	x	x	x	x			x				x	x	x
Gammeltestamentlig religion med jødedom		x	x	x	x	x	x			x			x		x
Introduktion til kristendomshistorie	x	x	x	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x
Kristendomshistoriske temaer	x	x	x	x	x	x	x		x	x			x	x	x
Temaer i moderne kristendom	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
Religionsundervisning og didaktik	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Introduktion til religionssociologi		x	x	x	x	x	x			x				x	x
Valgfag: Anvendt religionssociologisk metode	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x
Valgfag: Frit valgt emne		x	x	x	x	x	x	x	x	x			x	x	x
Introduktion til religionsrelateret filosofi		x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Religionsrelateret videnskabsteori (Videnskabsteori II)	x	x	x	x	x	x		x	x	x			x	x	x
Religionsrelateret etik og politisk filosofi	x	x	x	x	x	x		x	x	x			x	x	x
Klassisk og moderne religionsfilosofi		x	x	x	x	x	x		x	x		x	x	x	x
Originalsprogsbaseret emne	x	x	x	x	x	x	x			x		x			x
Videnskabsteori I	x				x	x	x			x		x			x
BA-projekt	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

(Bilag 17)

Det fremgår af skemaet og bilaget efterfølgende detaljerede redegørelse, at alle kompetenceprofilens punkter er dækket af ét eller flere fagelementer. Akkrediteringspanelet vurderer, at der er sammenhæng mellem fagelementernes læringsmål og uddannelsens kompetenceprofil.

Frafald

Tabel 4.1.2.4 Frafald på bacheloruddannelsen efter første år

Statusår	Optaget i alt	Heraf afbrudt	Afbrudt %	Frafald hovedområdet	Hovedområdet + 33%
Pr. 1.10.2008 (optaget 2007)	62	15	24%	21%	28%
Pr. 1.10.2009 (optaget 2008)	20	3	15%	17%	23%
Pr. 1.10.2010 (optaget 2009)	30	3	10%	19%	25%

(Dokumentationsrapport, s.35)

Det fremgår af opgørelsen, at frafaldet ikke har været væsentlig over niveauet for frafaldet på første år for humaniora på landsplan. Frafaldet er desuden faldet i perioden 2008 – 2010.

Prøveformer

Akkrediteringspanelet vurderer, at uddannelsens prøveformer udprøver centrale elementer i dens kompetenceprofil

Følgende prøveformer benyttes på bacheloruddannelsen:

- "Skriftlig stedprøve
- Fri hjemmeopgave,
- Bunden hjemmeopgave
- Mundtlig prøve samt mundtlig prøve på baggrund af synopsis
- Undervisningsdeltagelse"

(Dokumentationsrapport, s. 38)

Universitetet har desuden beskrevet hvordan prøveformerne understøtter kompetenceprofilen. Som eksempel gengives beskrivelsen for undervisningsdeltagelse:

"Prøveformen **undervisningsdeltagelse** består ved at den studerende er aktiv og deltager tilfredsstillende i undervisningen. Ved aktiv forstås, at den studerende i løbet af undervisningen afholder mundtlige oplæg og/eller afleverer skriftlige øvelser. Dermed udprøver denne prøveform bl.a. følgende kompetencemål: "formidle religionsfaglige emner og problemstillinger mundtligt og skriftligt, "diskutere professionelle og videnskabelige problemstillinger med både fagfæller og ikke-specialister", "solid og sikker viden om den sammenlignende religionshistorie metoder, teorier og forskningshistorie, "have en præcis og konsekvent begrebsanvendelse, "kunne argumentere på et videnskabeligt niveau", "kunne igangsætte og gennemføre en faglig dialog". (Dokumentationsrapport, s. 39)

Akkrediteringspanelet bemærker positivt, at uddannelsen i 2008 lavede en større undersøgelse, der førte til udvikling af de prøveformer, der benyttes på bachelor- og kandidatuddannelsen i religion. Undersøgelsen medførte større fokus på sammenhæng mellem prøveformer og fagligt indhold og ændringer af konkrete prøveformer, der blev vurderet at være problematiske. Undersøgelsen er vedlagt som bilag 21.

Understøtter tilrettelæggelsen af uddannelsen dens kompetenceprofil?

Akkrediteringspanelet vurderer, at tilrettelæggelsen af uddannelsen – herunder adgangskrav, faglig progression, sammenhæng mellem læringsmål og kompetenceprofil samt uddannelsens prøveformer – samlet set understøtter, at de studerende vil kunne nå målene for viden, færdigheder og kompetencer i kompetenceprofilen.

Gælder kun for kandidatuddannelsen

Sammenhæng mellem adgangsgrundlag og fagligt niveau

Akkrediteringspanelet vurderer, at der er sammenhæng fra adgangsgrundlaget til uddannelsens faglige niveau.

Universitetet har angivet kandidatuddannelsens adgangskrav: "Adgang til kandidatuddannelsen i Religion forudsætter en bestået eksamen i en religionsfaglig bacheloruddannelse, eller en uddannelse, der af studienævnet bedømmes som ækvivalerende. For kandidatuddannelsen i Religion kræves en bacheloruddannelse med centralt fag i Religion (135 ECTS)." (Dokumentationsrapport, s. 28)

Universitetet har desuden beskrevet, at uddannelsen ligger direkte i forlængelse af bacheloruddannelsen i religion:

"Undervisningen er derfor tilrettelagt således, at den i høj grad bygger på de specifikke metodiske kundskaber, der er tillært under bacheloruddannelsen i forhold til religionshistoriske, -sociologiske og -filosofiske teorier og metoder. Hvor de studerende på bacheloruddannelsen forventes at opnå grundlæggende færdigheder i ovennævnte teorier og metoder er undervisningen på kandidatuddannelsen rettet mod at opnå sikker viden og at opnå selvstændighed i forhold til egen faglige udvikling. Uddannelsen er som sådan bygget op som en fortsættelse af bacheloruddannelsen i Religion og forudsætter en hel række kompetencer erhvervet i denne." (Dokumentationsrapport, s. 28).

På besøget fremgik det, at de studerende på kandidatuddannelsen alle er fortsat fra en bacheloruddannelse i religion fra SDU.

Faglig progression fra første til sidste semester

Akkrediteringspanelet vurderer, at der er faglig progression fra første til sidste semester.

På kandidatuddannelsen i religion er der, ligesom på bacheloruddannelsen, trådt en ny studieordning i kraft pr. september 2011. Kandidatuddannelsen i religion udbydes i to varianter: Som et-faglig kandidatuddannelse (hvor 120 ECTS-point læses på religionsuddannelsen) og som to-faglig kandidatuddannelse (hvor 70 ECTS-point læses på religionsuddannelsen). Opbygningen af hhv. den et-faglige og to-faglige kandidatuddannelse fremgår af s. 16 og s. 17 i denne rapport.

"I kandidatstudieordningen er der videreført en mentorordning i form af en grenvejleder og ønsket om højere grad af struktur på kandidatuddannelsen har i den nye studieordning udmøntet sig i to grentoninger på kandidatuddannelsen: a) Sammenlignende religionshistorie: Religion i fortid og nutid og b) Religion, samfund og populærkultur (se bilag 2, § 5 s. 12 og 13). De to grentoninger er et udtryk for dels at skarpvinkle de forskningsområder, som Religion på SDU har særlige kompetencer inden for, samtidig med, at vi imødekommer både den gruppe af studerende, som ønsker at specialisere sig inden for den komparative del af religionsstudiet og de studerende, der ønsker at specialisere sig inden for den samtidsorienterede del af religionsstudiet. De metodiske og teoretiske fag på kandidatuddannelsen er obligatoriske for begge grentoninger og sikrer en ensartet kompetenceprofil. Den studerende vælger grentoning ved påbegyndelse af kandidatuddannelsen og knyttes i den forbindelse til en grenvejleder (i forlængelse af mentorordningen, jf. ovenfor), der følger den studerende gennem kandidatuddannelsen og vejleder i forhold til emnevalg, eventuelle relevante udbud på andre fag, conference- og seminardeltagelse, deltagelse i relevante forskningsprojekter mv. Grenvejlederens rolle vil således dels være, i samarbejde med den studerende, at planlægge et forløb, som har såvel sammenhæng som faglig relevans, dels har grenvejlederen også mulighed for at samle op på frafald og forsinkelser. (Dokumentationsrapport, s. 32)

"På kandidatuddannelsen skal den studerende rustes til at have viden, der på udvalgte områder er baseret på højeste internationale forskning inden for et fagområde, og selvstændigt kunne identificere videnskabelige problemstillinger. Tyngden på kandidatuddannelsen ligger således på udbygningen af teoretiske og

metodiske discipliner, således at den kandidatstuderendes færdigheder inden for selvstændig beherskelse, udvælgelse og anvendelse af religionsfagets metoder og teorier udbygges og styrkes. Det religionsvidenskabelige fagmiljø på Syddansk Universitet er kendetegnet ved en fokus på religionsdidaktik, som i særlig grad fokuserer på anvendelse, brug og formidling af religionsbegrebet i offentlighed, uddannelsessystem og medier, således at den studerende sættes i stand til at kunne formidle forskningsbaseret viden til såvel fagfæller som ikke-specialister. Disciplinen Religionsdidaktik og religionsvidenskab er således obligatorisk tillige med disciplinen Religionsvidenskabelige forskningstraditioner, der omhandler religionsforskningens historie, teorier og metoder. Derefter sigtes mod en højere grad af selvstændighed, således at den studerendes kompetencer inden for selvstændig igangsættelse og gennemførelse af projekter trænes og udbygges gennem de særligt udvalgte områder.” (Dokumentationsrapport, s. 32)

I dokumentationsrapporten og på besøget fremgik det, at de studerende i høj grad fik individuel vejledning i de ”Særligt uddybede emner”, der udgør et kursus (10 ECTS-point) på den to-faglige kandidatuddannelsen og tre kurser (i alt 30 ECTS-point) på den et-faglige kandidatuddannelse. De studerende på besøget udtrykte tilfredshed med vejledningen eftersom det gav dem større frihed til selv at vælge emne og skabe progression i uddannelsen efter interesse. Akkrediteringspanelet bemærker dog kritisk, at brugen af individuel vejledning hænger sammen med, at kursusudbuddet ikke er stort, da oprettelse af kurser kræver minimum 8 studerende.

Sammenhæng mellem fagelementernes læringsmål og uddannelsens kompetenceprofil

I dokumentationsrapporten har universitetet opstillet et skema, der illustrerer sammenhængen mellem kandidatuddannelsens fagelementer og kompetenceprofilens punkter for hhv. den et-faglige og den to-faglige kandidatuddannelsen.

Den et-faglige kandidatuddannelse:

Kompetenceprofilens punkt nr.:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Religionsvidenskabelige forskningstraditioner		x	x	x	x	x				x					x
Mindre religionsvidenskabeligt empirisk område															
a)		x	x	x	x	x				x			x		x
b)		x	x	x	x	x				x			x		x
Religionsvidenskabelig metode															
a)		x	x	x	x	x			x	x			x	x	x
b)		x	x	x	x	x			x	x			x	x	x
Religionsdidaktik og religionsvidenskab	x	x	x	x	x	x			x	x	x		x	x	x
Populær- og alternativ religion															
a)		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x
b)		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x
Særligt uddybet område A		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x
Særligt uddybet område B	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Særligt uddybet område C	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Valgfag	<i>Afhænger af det valgte fag</i>														
Speciale	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

(Bilag 18)

Den to-faglige kandidatuddannelse

Kompetenceprofilens punkt nr.:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Religionsvidenskabelige forskningstraditioner		x	x	x	x	x				x					x
Religionsvidenskabelig metode															
a)		x	x	x	x	x			x	x			x	x	x
b)		x	x	x	x	x			x	x			x	x	x
Religionsdidaktik og religionsvidenskab	x	x	x	x	x	x			x	x	x		x	x	x
Særligt uddybet område A		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x
Speciale	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

(Bilag 18)

Det fremgår af skemaet, at begge kompetenceprofilers punkter er dækket af flere fagelementer. Akkrediteringspanelet vurderer, at der er sammenhæng mellem fagelementernes læringsmål og uddannelsens kompetenceprofil. Til grund for vurderingen ligger ligeledes beskrivelsen af fagelementernes læringsmål i studieordningen.

Frafald

Tabel 4.1.2.5 Frafald på kandidatuddannelsen, normeret tid + 1 år

Statusår	Optaget i alt	Heraf afbrudt	Afbrudt %	Frafald hovedområdet	Hovedområdet + 33%
Pr. 1.10.2008 (optaget 2005)	11	1	9%	15%	20%
Pr. 1.10.2009 (optaget 2006)	7	0	0%	14%	19%
Pr. 1.10.2010 (optaget 2007)	3	0	0%	15%	20%

(Dokumentationsrapport, s. 35)

Det fremgår af tabellen, at frafaldet på kandidatuddannelsen ikke er væsentligt over frafaldet på humaniora på landsplan. I dokumentationsrapporten beskrives det desuden, at der i den nye studieordning er indført mere struktur på kandidatuddannelsen med to grentoninger med tilknyttede grenvejledere som et tiltag mod frafald og for at øge gennemførsel.

Prøveformer

Akkrediteringspanelet vurderer, at uddannelsens prøveformer udprøver centrale elementer i dens kompetenceprofil.

Følgende prøveformer benyttes på kandidatuddannelsen:

- Hjemmeopgave
- Mundtlig prøve og mundtlig prøve med synopsis
- Undervisningsdeltagelse
- Skriftlig afhandling i forbindelse med speciale

(Dokumentationsrapport, s. 38)

Universitetet har desuden beskrevet hvordan prøveformerne understøtter kompetenceprofilen. Som eksempel gengives beskrivelsen af prøveformen hjemmeopgave:

- Prøveformen **hjemmeopgave** udprøver bl.a. den studerendes kompetencer til at "anvende og problematisere den sammenlignende religionshistories metoder og teorier", "anvende og problematisere religionsfænomenologiske, -sociologiske, -filosofiske tilgange og teorier, i analyser og diskussioner af tekstligt og ikke-tekstligt kildemateriale", "vurdere og vælge blandt religionsfagets videnskabelige metoder, redskaber og generelle færdigheder og opstille nye analyse- og løsningsmodeller", "analysere og klassificere med henblik på tværkulturel sammenligning, systematik og forklaring såvel som placering og forståelse af enkelte religioner og religiøse fænomener i deres historiske kontekster", "formidle religionsfaglige emner og problemstillinger ... og skriftligt", "styre komplekse arbejds- og udviklingssituationer særligt i forbindelse med religionsfaglige problemstillinger", "selvstændigt

igangsætte og gennemføre fagligt og tværfagligt samarbejde med fæste i en religionsfaglig tradition og påtage sig professionelt ansvar gennem de opøvede færdigheder i selvstændig strukturering af arbejdsprocesser” (Dokumentationsrapport, s.39)

Understøtter tilrettelæggelsen af uddannelsen dens kompetenceprofil?

Akkrediteringspanelet vurderer, at tilrettelæggelsen af uddannelsen – herunder adgangskrav, faglig progression, sammenhæng mellem læringsmål og kompetenceprofil samt prøveformer – samlet set understøtter, at de studerende vil kunne nå målene for viden, færdigheder og kompetencer i kompetenceprofilen.

Uddannelser rettet mod undervisning i de gymnasiale skoler

Gælder både for bachelor- og kandidatuddannelsen

Universitetet har skematisk vist hvilke fagelementer der understøtter de faglige mindstekrav. Et udsnit af skemaet er gengivet her:

Faglige mindstekrav. Kandidaten skal	Studieordning, disciplin*
• have solidt kendskab til religionsfænomnologiske kategorier og problemstillinger	• Introduktion til religionsfænomnologi (BA) • Religionsfænomnologiske temaer (BA)
• beherske grundlæggende religionssociologiske teorier og metoder	• Introduktion til religionssociologi (BA) • Anvendt religionssociologi (BA) • Religionsvidenskabelig metode, <i>Religion, samfund og populærkultur</i> (KA)
• have sikker viden om tekster fra Det Gamle og Det Nye Testamente og om kristendommens formative, historiske og nutidige skikkelser i et globalt perspektiv, herunder i dens europæiske og danske kontekst	• Gammeltestamentlig religion med jødedom (BA) • Introduktion til kristendomshistorie (BA) • Kristendomshistoriske temaer (BA) • Temaer i moderne kristendom (BA) • Religionsvidenskabelige forskningstraditioner (KA)

(Dokumentationsrapport, s. 39)

Akkrediteringspanelet vurderer, at uddannelsen sikrer de faglige mindstekrav for undervisning i gymnasiet. Akkrediteringspanelet bemærker endvidere positivt, at uddannelserne betoner religionsdidaktik, der også understøtter kandidaternes evne til undervisning og formidling.

Kvalificeret og pædagogisk afvikling af undervisningen

Gælder både for bachelor- og kandidatuddannelsen

På universitetsniveau arbejdes der med pædagogisk kompetenceudvikling på flere måder. For det første har universitetet siden først i 1990'erne udbudt et obligatorisk universitetspædagogikum for adjunkter, som løber over to semestre og blandt andet består af en kursusel, individuel supervision og vejledning samt kollega-vejledning i grupper (Dokumentationsrapport, s. 64). For det andet tilbydes både fastansatte undervisere, undervisningsassistenter og eksterne lektorer løbende universitetspædagogiske kursusforløb, som eksempelvis omhandler e-læring, brug af cases og projekter i undervisningen samt udvikling af virkemidler, ligesom der efter behov arrangeres temadage om emner såsom karakterskala, målbeskrivelser osv. Endelig har professorer og lektorer siden 2006 kunnet benytte et tilbud om pædagogisk supervision (Dokumentationsrapport, s. 40).

Akkrediteringspanelet bemærker dog kritisk, at der ikke har været arrangeret temadage i fagmiljøet, ligesom ingen af underviserne på besøget havde gjort brug af tilbud om kollegial supervision ud over det obligatoriske forløb i forbindelse med adjunktpædagogikum

Universitetet henviser desuden til, at pædagogiske emner drøftes i undervisernes faggruppe og på fælles undervisermøder. Dertil anfører universitet, at pædagogiske emner drøftes uformelt underviserne imellem, når problemerne opstår.

Ifølge delpolitikken for universitetspædagogik skal der på fakultetsniveau udarbejdes en strategi for implementering af undervisningsportfolio og for pædagogisk kompetenceudvikling af videnskabelige medarbejdere. For den enkelte videnskabelige medarbejder skal der desuden foreligge en udviklingsplan og afrapportering af alle pædagogiske aktiviteter. På instituttet indgår planer for pædagogisk kompetenceudvikling som en del af den årlige MUS, og den individuelle plan for den enkelte medarbejder udarbejdes i den forbindelse.

I forbindelse med ansøgning til lektor eller professorstillinger skal ansøgerne, som en del af deres ansøgning, fremsende en undervisningsportfolio der indeholder præsentation og dokumentation af erfaringer, kvalifikationer, kompetencer og evalueringer, jf. det humanistiske fakultets notat om undervisningsportfolio (vedlagt som bilag 22) (Dokumentationsrapport, s. 41). På besøget blev det uddybet, at undervisningsportfolio skal indgå som en del af de kommende MUS. På sigt skal undervisningsportfolio desuden indgå som en del af universitetets PURE-system.

Akkrediteringspanelet vurderer, at institutionen sikrer en tilstrækkelig kvalificeret og pædagogisk afvikling af undervisningen.

Uddannelsen har udarbejdet retningslinjer for evaluering med mundtlig midtvejsevaluering og skriftlig slutevaluering på alle kurser. Der spørges endvidere til sammenhængen mellem undervisning, pædagogik og læringsudbytte i det evalueringsskema der benyttes til slutevaluering (Bilag 23)

”Studienævnet har i henhold til delpolitik for Prøveformer og undervisningsevaluering (bilag 33) fastsat retningslinjer for evaluering af undervisningen, som er indarbejdet i evalueringsprocedurerne på uddannelserne i religion, således at der gennemføres en mundtlig evaluering midtvejs i forløbet og en skriftlig evaluering ved semestrets afslutning, jf. bilag 23 for evalueringsskema. Midtvejsevalueringerne af undervisningen anvendes til at sikre uddannelsernes kvalitet og fortsatte udvikling, men primært til at rette op på skævheder i undervisningsforløbet, f.eks. i forhold til læsemængde eller skemaproblemer.” (Dokumentationsrapport, s. 49)

Akkrediteringspanelet vurderer, at institutionen indhenter de studerendes vurderinger af den pædagogiske afvikling af undervisningen – og at der følges der op på vurderingerne.

Fysiske forhold

Gælder både for bachelor- og kandidatuddannelsen

Akkrediteringspanelet vurderer, at institutionen sikrer uddannelsens fysiske rammer

Det humanistiske fakultet indgår i Syddansk Universitets samlede UTM, der sidst blev gennemført i 2010. Undersøgelsen havde flere delelementer.:

1. Minisurvey (spørgeskema): Alle – både hel- og deltidsstuderende ved SDU – har modtaget en mail i deres studenterindbakke med et link til et elektronisk spørgeskema, hvor den studerende er blevet bedt om at forholde sig til en række spørgsmål vedr. deres studie- og undervisningsmiljø.
2. Lokaleundersøgelsen: På baggrund af de studerendes svar om evt. mulige problematiske områder eller lokaler på campus har formålet været at afdække forholdene yderligere. Dette ved at bede brugerne af områderne/lokalerne om at udfylde et mindre spørgeskema i papirform.
3. Fokusgruppeundersøgelsen: På baggrund af minisurveyens resultater er interesserede studerende blevet tilfældigt udvalgt og interviewet med henblik på en mere handlingsrettet rapport. Dette med henblik på at uddybe udfordringer og løsningsforslag.” (Dokumentationsrapport, s. 42-43)

På baggrund af seneste UMV er der udarbejdet følgende anbefalinger:

- Bedre udnyttelse af udendørsarealer – f.eks. borde, bænke, læhegn, petanquebaner o. lign.
- Flere rum til social aktivitet – f.eks. på institutniveau
- Flere rum til gruppearbejde.
- Flere sociale aktiviteter uden alkohol.
- Afholdelse af events (a la Aarhus Universitets kapsejlads).
- Forlænge introduktionsperioden til hele 1. semester
- Introduktion til praktiske aspekter af studiemiljøet ved studiestart - f.eks. Hvem kan hjælpe med meritoverførsel? Hvad kan faglig vejleder bruges til? Osv.
- Et cafémiljø med udendørs siddepladser efterspørges både i Odense og Slagelse.
- Website på engelsk.” (Dokumentationsrapport, s. 44)

Tiltagene vedrørende de fysiske rammer for religionsuddannelsen er desuden beskrevet:

”Lokalt på Religion har vi i de senere år udbygget studiemiljøet. I forbindelse med sammenlægningen under Institut for Filosofi, Pædagogik og Religionsstudier er undervisere, faglig vejleder og studiesekretariat blevet samlet på én gang, hvor læsesal og fagrådslokale ligger i umiddelbar nærhed. På undervisernes gang forefindes endvidere et gruppelokale, der, efter aftale, benyttes som grupperum og til fagråds- og studienævns-møder. Fagrådslokalet danner også rammen om Religions fagråd og festudvalg, der er med til at sikre et godt socialt miljø. Foredragsforeningen RELIGIO og det studenterstyrede tidsskrift af samme navn bidrager endvidere til at supplere undervisningen med faglige aktiviteter.” (Dokumentationsrapport, s.42)

Studieophold i udlandet

Gælder både for bachelor- og kandidatuddannelsen

Uddannelsen har indgået udvekslingsaftale med Universitetet i Bergen, Moskvas Statsuniversitet (MGU), Ljubjanas Universitet og Leibniz Universität i Hannover. Desuden har Humaniora en række aftaler med andre universiteter i Europa, Asien og USA (Dokumentationsrapport, s. 44). Listen over aftaler er vedlagt dokumentationsrapporten som bilag 24.

Uddannelsen giver desuden de studerende mulighed for at komme på kortere studieture. Fagmiljøet har således arrangeret studieture til Istanbul og Moskva.

Akkrediteringspanelet bemærker kritisk, at det er meget få studerende der vælger et udlandsophold, hvilket synes at hænge sammen med manglende vejledning og information fra universitetets side. Således har kun 1 bachelorstuderende og 2 kandidatstuderende været på udlandsophold siden 2007.

I høringsvaret har universitetet knyttet følgende kommentar til akkrediteringspanelets bemærkning:

”Universitetet er opmærksomt på, at vejledning og information vedr. udlandsophold kan styrkes. Vi vil dog præcisere, at endnu en årsag til at få studerende tager på udlandsophold er, at de i stor udstrækning ønsker at komme til fjerntliggende engelsktalende lande, f.eks. Australien, USA og New Zealand. Disse steder er der kun få udvekslingspladser på grund af kravet om, at der skal være balance mellem antallet af indkommende og udgående udvekslingsstuderende.” (Høringssvar af d. 29 marts 2012)

Gælder kun for bacheloruddannelsen

Akkrediteringspanelet vurderer, at uddannelsens struktur giver de studerende mulighed for tage på studieophold i udlandet.

Universitetet har beskrevet hvordan bacheloruddannelsens struktur giver mulighed for udlandsophold:

”På bacheloruddannelsen er 4. semester det mest hensigtsmæssige at afvikle i udlandet, men anbefalingen er generelt at vente til kandidatuddannelsen, da det kan være vanskeligt at finde tilsvarende fag i udlandet. Der er dog mulighed for udlandsophold og studienævnet forhåndsgodkender ansøgninger om merit for prøver,

som planlægges aflagt ved udenlandske institutioner. Der har siden 2007 været en enkelt studerende fra bacheloruddannelsen på udlandsophold” (Dokumentationsrapport, s. 44)

Akkrediteringspanelet bemærker desuden, at der mulighed for at udlandsophold på tilvalgsdelen af bacheloruddannelsen

Gælder kun for kandidatuddannelsen

Akkrediteringspanelet vurderer, at uddannelsens struktur giver de studerende mulighed for tage på studieophold i udlandet.

Universitetet skriver desuden, at det på den et-faglige kandidatuddannelsen anbefales at afvikle udlandsophold i 3. semester. Studienævnet forhåndsgodkender udlandsopholdet, således at dette er meritgivende i forhold til de discipliner, der er fastlagt på dette semester af kandidatuddannelsen. (Dokumentationsrapport, s. 44)

På den to-faglige kandidatuddannelse anbefales et udlandsophold i tredje semester eller i det sidste semester, hvor specialet skal udarbejdes. Begrundelsen for dette er, at der de første to semestre læses tilvalg i et andet fag og tredje semester er afsat til de kernefaglige discipliner, som det kan være svært at finde tilsvarende i udlandet. (Dokumentationsrapport, s. 44-45)

Universitetet har vedlagt en oversigt over udlandsophold siden 2007. Heraf fremgår det, at der har været to studerende fra kandidatuddannelsen på udlandsophold (bilag 25).

Samlet vurdering af kriteriet for bacheloruddannelsen

Akkrediteringspanelet vurderer, at kriterium 4 samlet set er tilfredsstillende opfyldt.

Samlet vurdering af kriteriet for kandidatuddannelsen

Akkrediteringspanelet vurderer, at kriterium 4 samlet set er tilfredsstillende opfyldt.

Dokumentation

Dokumentationsrapport, s. 27-45

Bilag 1: Studieordning for bacheloruddannelsen i religion, 2011

Bilag 1a: Fællesbestemmelser for de humanistiske studier ved Syddansk Universitet 2010

Bilag 2: Studieordning for kandidatuddannelsen i religion, 2011

Bilag 16: Vademecum 2004

Bilag 17: Sammenhæng mellem målbeskrivelser og kompetencebeskrivelse, bacheloruddannelsen

Bilag 18: Sammenhæng mellem målbeskrivelser og kompetencebeskrivelse, kandidatuddannelsen

Bilag 19: Mentorordning på IFPR

Bilag 20: Referat IFPRs Uddannelsesudvalg, 20. maj 2009

Bilag 21: Rapport om udvikling af prøveformer

Bilag 22: Notat om implementering af undervisningsportfolio

Bilag 23: Evalueringskema

Bilag 24: Udvekslingsaftaler, udenlandske universiteter, religion

Bilag 25: Oversigt over mobilitet, religionsstuderende

Bilag 33: Delpolitik for prøveformer og undervisningsevaluering

Høringssvar af d. 29. marts 2012

Kriterium 5: Løbende intern kvalitetssikring af uddannelsen

Bacheloruddannelsen:

Kriterium 5 vurderes at være opfyldt

☒ tilfredsstillende

☐ delvist tilfredsstillende

☐ ikke tilfredsstillende

Kandidatuddannelsen:

Kriterium 5 vurderes at være opfyldt

☒ tilfredsstillende

☐ delvist tilfredsstillende

☐ ikke tilfredsstillende

Akkrediteringspanelets begrundelse

Institutionens system for kvalitetssikring

Gælder både for bachelor- og kandidatuddannelsen

Kvalitetsarbejdet ved SDU omfatter en kvalitetspolitik (herunder 8 delpolitikker), en kvalitetsorganisation (ansvarsfordeling) og dokumentation for opfyldelse af kvalitetspolitikken.

SDU's kvalitetspolitik består af otte delpolitikker som dækker:

- optagelse og markedskommunikation
- studiestart
- studieledelse og studieadministration
- universitetspædagogik
- studiemiljø
- prøveformer og undervisningsevaluering
- arbejdsmarked og livslang læring
- udvikling af ny uddannelse

(www.sdu.dk/Om_SDU/Dokumentation_tal/Kvalitetsudvikling/Kvalitetspolitik)

Hver delpolitik indeholder en overordnet målsætning, standarder for målsætningen (specifikke mål og procedurer), guidelines (udspecifiserede procedurer samt best practice), indikatorer for målsætningens opfyldelse og ansvarsfordeling. Det fremgår, at delpolitikkerne i foråret 2009 formelt blev overdraget til fakulteter, fællesområdet og biblioteket med henblik på endelig implementering, og det varierer fakulteterne imellem, hvor langt de er i implementeringsprocessen.

Kvalitetssikringssystemet på SDU evalueres og udvikles ifølge universitetet løbende med udgangspunkt i principperne fra kvalitetscirklen, som går fra strategi og mål til praksis og udførelse over analyse og evaluering til opfølgning og ændring, en udvikling der foregår i en endeløs, cirkulær proces. Hvert halve år foretages der en opfølgning på to af delpolitikkerne. Opfølgningen omfatter en kvantitativ undersøgelse og workshops med deltagelse af VIP'er, TAP'er og studerende. Via de opfølgninger, der fandt sted i efteråret 2009 og foråret 2010, blev der sat fokus på graden af målopfyldelse, og der blev udvist stor interesse fra organisationen i forhold til god praksis og videreudvikling af kvalitetspolitikken. Kvalitetsudviklingsrådet (KUR-U) har ansvaret for løbende at samle op på informationer fra interne undersøgelser og workshops, som kan indvirke på kvalitetssikringssystemet, ligesom KUR-U skal samle op på de eksterne inputs, der opstår i forbindelse med akkrediteringsprocessen og den internationale udvikling, eksempelvis gennem universitetets deltagelse i EUA-projekter (European University Association) og Bologna-processerne (Dokumentationsrapport, s. 46 -47).

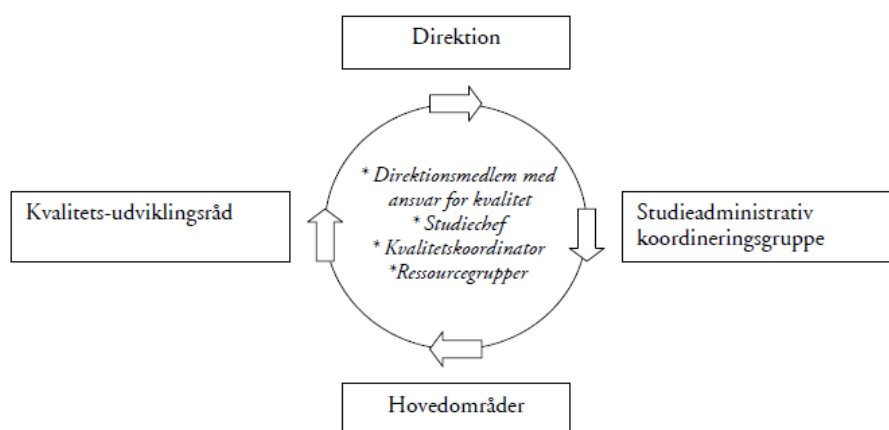
Universitetet beskriver videre, at de hidtil gennemførte opfølgninger, international inspiration og et ønske om øget fokus på decentralt ejerskab har ført til, at direktionen har godkendt en omlægning af systemet til dokumentation og opfølgning på delpolitikkerne. Graden af målopfyldelse vil således fremadrettet blive dokumenteret i en uddannelsesberetning, der årligt skal gøre status for kvalitetsarbejdet på den enkelte uddannelse samt kvalificere den årlige, kvalitative udviklingsorienterede dialog mellem uddannelsesledelsen og fakul-

tetsledelsen. De enkelte uddannelsesberetninger samles til en beretning på fakultets- og institutionsniveau og fungerer på den måde som informationsflow mellem uddannelses-, fakultets- og institutionsniveau (Dokumentationsrapport, s. 48). Endvidere arbejdes der på at udvikle en fælles SDU-procedure for evalueringer af hele uddannelser, der skal tage udgangspunkt i de erfaringer, der allerede er gjort ad hoc og med forskellige tilgange. Arbejdet pågår fortsat, hvilket skyldes, at universitetet siden opstarten af arbejdet har rettet fokus mod at omlægge opfølgningsmetoden til uddannelsesberetningerne, samt at evalueringen af hele uddannelser tænkes sammen med det igangværende arbejde (Dokumentationsrapport, s. 48; Supplerende dokumentation, 28. oktober 2011).

Akkrediteringspanelet vurderer, at SDU har en kvalitetssikringspolitik med beskrevne procedurer og ansvarsfordeling.

Ansvarsfordeling

Direktionen har det overordnede ansvar for kvalitetssikringssystemet på SDU. Derudover har SDU nedsat et Kvalitetsudviklingsråd (KUR-U), som koordinerer og overvåger arbejdet med uddannelseskvalitet, og en Studieadministrativ koordineringsgruppe, som understøtter og medvirker til implementeringen af de otte delpolitikker på fakultetsniveau og på fællesområdet (www.sdu.dk/Om_SDU/Dokumentation_tal/Kvalitetsudvikling/Organisation.aspx). Implementerings- og opfølgningsprocessen samt den overordnede ansvarsfordeling er illustreret i følgende model:



I delpolitikkerne udspecificeres ansvaret for de enkelte målsætninger, og det fremgår blandt andet, at både direktionen, sekretariater, dekaner, institutledere og studienævn/studieledere er omfattet af modellen og har ansvaret for implementering af hver deres dele af politikkerne. Der er opstillet indikatorer af både kvantitativ og kvalitativ karakter, som de ansvarlige skal forholde sig til.

Med udgangspunkt i det øgede fokus på decentralt ejerskab beskriver universitetet, at den egentlige realisering af kvalitetsarbejdet skal finde sted så tæt på læringsmiljøer og uddannelsesfunktioner som muligt, dvs. gennem studieledelse og studieadministration samt de enkelte undervisere (Dokumentationsrapport, s. 46).

Akkrediteringspanelet vurderer, at der er beskrevet en ansvarsfordeling i SDU's kvalitetssikringssystem.

Procedurer, der sikrer imødekommelsen af ESG

For at illustrere sammenhængen mellem Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG) og kvalitetssikringssystemet har universitetet vedlagt følgende tabel:

1.2 Approval, monitoring and periodic review of programmes and awards: Standard: Institutions should have formal mechanisms for the approval, periodic review and monitoring of their programmes and awards.	• Delpolitik for udvikling af ny uddannelse • Delpolitik for prøveformer og undervisningsevaluering
1.3 Assessment of students Standard: Students should be assessed using published criteria, regulations and procedures which are applied consistently.	• Delpolitik for prøveformer og undervisningsevaluering • Delpolitik for studieledelse og studieadministration
1.4 Quality assurance of teaching staff Standard: Institutions should have ways of satisfying themselves that staff involved with the teaching of students are qualified and competent to do so. They should be available to those undertaking external reviews, and commented upon in reports.	• Delpolitik for universitetspædagogik • Delpolitik for prøveformer og undervisningsevaluering
1.5 Learning resources and student support Standard: Institutions should ensure that the resources available for the support of student learning are adequate and appropriate for each programme offered.	• Delpolitik for universitetspædagogik • Delpolitik for studiemiljø • Delpolitik for studieledelse og studieadministration • Delpolitik for studiestart
1.6 Information systems Standard: Institutions should ensure that they collect, analyse and use relevant information for the effective management of their programmes of study and other activities.	• Delpolitik for arbejdsmarked og livslang læring • Delpolitik for studieledelse og studieadministration • Delpolitik for prøveformer og undervisningsevaluering
1.7 Public information Standard: Institutions should regularly publish up to date, impartial and objective information, both quantitative and qualitative, about the programmes and awards they are offering.	• Delpolitik for optagelse og markeds kommunikation • Endvidere: Lov om gennemsigtighed

Akkrediteringspanelet vurderer på baggrund af tabellen, at de enkelte ESG-punkter dækkes af en til flere delpolitikker samt supplerende dokumenter.

Formelle mekanismer for udarbejdelse og monitorering af studieordninger

Af delpolitikken for universitetspædagogik fremgår det, at det er en standard, at "Hver enkelt uddannelse udviser sammenhæng mellem kompetencemål, læringssyn og uddannelsens faglige indhold og prøveformer på langs og på tværs." (Delpolitik for universitetspædagogik). Det er studienævnets ansvar at leve op til denne del af kvalitetspolitikken. Af delpolitikkerne for udvikling af ny uddannelse og for prøveformer og undervisningsevaluering fremgår det desuden, at studieordningen skal indrettes, så det er muligt at tage på udlandsophold eller gennemføre et projektorienteret forløb og samtidig gennemføre uddannelsen på normeret tid. Derudover fremgår det, at der i studieordningerne skal være overensstemmelse mellem læringsmål samt fagets størrelse i ECTS-point og eksamensformen, og at eksterne aftagere og interessenter skal inddrages i udviklingen af en ny uddannelse

(www.sdu.dk/Om_SDU/Dokumentation_tal/Kvalitetsudvikling/Kvalitetspolitik)

Monitoreringen af den enkelte uddannelse dækkes af de systemer, der indsamler, analyserer og anvender relevant information i forhold til at kunne styre uddannelserne, se under "Systemer, der indsamler, analyserer og anvender relevant information i forhold til at kunne styre uddannelserne" nedenfor.

Akkrediteringspanelet vurderer, at SDU har procedurer for monitorering og udarbejdelse af studieordninger.

Sikring af de studerendes eksamen vedr. krav, regler og procedurer

På SDU's hjemmeside offentliggøres, hvor den studerende skal henvende sig, og hvilken frist der gælder i forbindelse med indgivelse af ansøgninger og klager samt information om deres studieforløb, herunder eksamensplaner og -regler, tilmeldingsskemaer, læseplaner med mere. Derudover får de studerende senest en måned forud for afholdelse af en eksamen information om eksamenens afholdelse, bedømmelsesform og information om hvornår bedømmelsen foreligger. Akkrediteringspanelet vurderer, at SDU sikrer de studerendes eksamen vedrørende krav, regler og procedurer.

Procedurer, der sikrer undervisernes kompetencer og kvalifikationer

I delpolitikken for universitetspædagogik er der sat standarder og guidelines for kompetenceudvikling af undervisere og uddannelsesudviklere. Overordnet beskriver denne del af delpolitikken "... redskaber til professionalisering af den enkelte underviser og uddannelsesudvikler. Kompetenceudviklingen relaterer sig både til den konkrete undervisning og til uddannelsesudvikling, idet målet for kompetenceudviklingen er en kvalificering af personer, som varetager undervisnings- og uddannelsesudviklingsopgaver. Herudover er kompetenceudvikling i høj grad betinget af anerkendelse og incitamentsstruktur." Desuden beskrives "... ledel-

sesværktøjer til, hvordan pædagogisk udvikling anerkendes og synliggøres. Disse værktøjer ansporer via incitamentsstrukturer til kompetenceudvikling blandt undervisere og uddannelsesudviklere.” (Delpolitik for universitetspædagogik)

Af delpolitik for prøveformer og undervisningsevaluering fremgår det, at ”Studienævnet udøver det formelle ansvar for at evaluere undervisningen og følge op på kvalitetsudvikling af undervisningen. Studienævnet forholder sig til de konkrete muligheder for kvalitetsforbedringer som følge af evaluering sammenholdt med tids- og ressourceforbruget til evaluering.”

(www.sdu.dk/Om_SDU/Dokumentation_tal/Kvalitetsudvikling/Kvalitetspolitik)

Akkrediteringspanelet vurderer, at universitetet har dokumenteret procedurer, der sikrer undervisernes kompetencer og kvalifikationer.

Systematisk sikring af tilstrækkeligt med ressourcer ud over underviserne, dvs. fysiske rammer, instrumenter og tutorer/undervisningsassistenter

Med hensyn til systematisk sikring af tilstrækkeligt med ressourcer ud over underviserne, sikres disse ifølge universitetet gennem følgende procedurer:

- *Plan for årets gang i studieadministrationen* – planen afstemmes med de studerendes behov og indeholder skemalægning, lokalebooking, tilrettelæggelse af eksamen, ajourføring af studieordninger med mere. Lokalerne skal fordeles hensigtsmæssigt i forhold til udarbejdede prognoser, og lokalestørrelsen skal samstemmes med antal studerende.
- *Studiemiljøundersøgelser* – der foretages jævnligt brugerundersøgelser til belysning af studiemiljø på den enkelte campus. Der fokuseres blandt andet på plads, funktionalitet, miljø og teknologi. Derudover skal al praktisk information være forståelig og let tilgængelig på SDU's hjemmeside.
- *Introduktionsforløb* – der er en række procedurer for, hvordan de studerende introduceres til eksempelvis it-faciliteter, studieadministrationen, studievejledningen og lignende. Derudover nævnes procedurer for anvendelse og sikring af tutorordninger og læsegrupper/kontaktgrupper.

(http://www.sdu.dk/Om_SDU/Dokumentation_tal/Kvalitetsudvikling/Kvalitetspolitik)

Akkrediteringspanelet vurderer, at der foregår en systematisk sikring af tilstrækkeligt med ressourcer ud over underviserne på universitetet.

Har institutionen systemer, der indsamler, analyserer og anvender relevant information i forhold til at kunne styre uddannelserne

Universitetet indsamler informationer om frafald, gennemførelstid, studenterevalueringer og dimittendernes arbejdsmarkedssituation, og disse tilgår studieledelsen. Dette fremgår eksempelvis af delpolitikkerne for studieledelse og studieadministration, for prøveformer og undervisningsevaluering og for arbejdsmarked og livslang læring, hvor følgende procedurer er beskrevet:

- *Forløbsanalyser* – én gang årligt udarbejdes en opdateret forløbsanalyse for det enkelte studium, som tilgår studieleder og studienævn. Analysen skal indeholde informationer om, hvorvidt en studerende har afsluttet uddannelsen, fortsat er aktiv eller har afbrudt uddannelsen. Derudover indgår information om førsteårsprøver samt andre eksaminer. Hvis der på en bacheloruddannelser er en gennemførselsprocent på under 70, foretages der yderligere undersøgelser af årsager til frafald og forlængelse af studietid. Det er studielederens ansvar i samarbejde med institutledere og fakultetssekretariat at foretage denne opfølgning.
- *Undervisningsevaluering* – den enkelte undervisers undervisning evalueres, og resultaterne tilgår studienævnet. Studienævnet udarbejder en plan for kursusevaluering på baggrund af kendskab til kurset og følger op på evalueringen af undervisningsforløb.
- *Kandidatundersøgelser* – hvert tredje år foretages der en kandidatundersøgelse af dimittender fra de seneste tre år. Undersøgelsen indeholder spørgsmål om dimittendernes erhvervs- og karriereveje.

(www.sdu.dk/Om_SDU/Dokumentation_tal/Kvalitetsudvikling/Kvalitetspolitik)

Akkrediteringspanelet vurderer, at SDU har systemer, der indsamler, analyserer og anvender relevant information i forhold til at kunne styre uddannelserne.

Regelmæssig offentliggørelse af såvel kvantitative som kvalitative informationer

Universitetet offentliggør kvantitative og kvalitative informationer om eksempelvis frafald, karaktergennemsnit, dimittenders arbejdsmarkedssituation med videre på universitetets hjemmeside (www.sdu.dk/om_sdu/dokumentation_tal/lov_gennemsigthed.aspx).

Institutionens system for kvalitetssikring

Akkrediteringspanelet vurderer samlet set, at SDU's overordnede kvalitetssikringssystem lever op til de europæiske standarder for universiteternes interne kvalitetssikring. Kvalitetssikringssystemet indeholder en kvalitetspolitik med definerede mål og tilhørende procedurer og ansvarsfordeling, der dels omfatter ESG'erne, dels andre politikområder defineret af universitetet (optagelse og markedskommunikation, studiestart, studieledelse og studieadministration samt arbejdsmarked og livslang læring). Der foregår en systematisk indsamling af data om uddannelserne, og delpolitikkerne tager højde for de krav, der stilles til eksempelvis indsamling af informationer og udvikling af kvalitetssikringssystemet. Dermed sker der en løbende og systematisk evaluering udvikling af systemet.

Uddannelsens integration i institutionens kvalitetssikringssystem

Akkrediteringspanelet vurderer, at uddannelsen er integreret i institutionens kvalitetssikringspraksis, hvad angår:

- monitorering af studieordninger
- sikring af de studerendes eksamen
- sikring af ressourcer for så vidt angår fællesområderne på universitetet
- regelmæssig offentliggørelse af kvalitative og kvantitative data

Akkrediteringspanelet vurderer, at uddannelsen kun i nogen grad indgår i universitetets kvalitetssikringspraksis for så vidt angår *sikring af undervisernes kompetencer og kvalifikationer*. Der skal for den enkelte videnskabelige medarbejder foreligge en udviklingsplan og afrapportering af alle pædagogiske aktiviteter. Det fremgår af dokumentationsrapporten, at Det Humanistiske Fakultet har udarbejdet et notat om implementering af undervisningsportfolio (jf. bilag 25), mens strategien for pædagogisk kompetenceudvikling af videnskabelige medarbejdere er under udvikling (Dokumentationsrapport, s. xx). Det er akkrediteringspanelets vurdering, at uddannelsens undervisere får individuelle udviklingsplaner i forbindelse med MUS, men at det er uklart om der sker en afrapportering af alle pædagogiske aktiviteter, da undervisningsportfolioen stadigvæk er under implementering, jf. kriterium 4.

Det fremgår af dokumentationsrapporten og universitetsbesøget, at uddannelsen er integreret i institutionens systemer til indsamling, analyse og anvendelse af relevant information i forhold til at kunne styre uddannelserne. Således modtager studieledelsen blandt andet løbende frafaldstal, gennemførelstider, resultater fra skriftlige evalueringer og undervisningsmiljøvurderinger.

Akkrediteringspanelet bemærker positivt, at uddannelsesledelsen og fagmiljøet er aktivt i forhold til at udvikle uddannelsens studieordninger løbende. Således har der været indført nye studieordninger i 2007, 2009 og 2011. Ligeledes har VIP'er i fagmiljøet deltaget i en større undersøgelse og revision af instituttets og uddannelsens prøveformer i 2008, jf. kriterium 4 og bilag 21.

Akkrediteringspanelet vurderer, at uddannelsen samlet set i tilstrækkelig grad er integreret i institutionens kvalitetssikringspraksis

Tager institutionen løbende og systematisk hånd om identificerede problemer på uddannelsen?

Gælder både for bachelor- og kandidatuddannelsen

Uddannelsen har i de nye studieordninger arbejdet med en række tiltag mod frafald, øget gennemførsel og øget rekruttering til kandidatuddannelsen. På besøget redegjorde studielederen og underviserne for en række tiltag, der var gjort på bacheloruddannelsen for at mindske frafaldet:

- Introforløb
- Forbedret studiemiljø, jf. kriterium 4.
- Vejledningssamtaler om studieskift
- Reform af prøveformer, jf. kriterium 4

På kandidatuddannelsen er en tidligere mentorordning videreført i form af grenvejledere på kandidatuddannelsen. På besøget fortalte uddannelsesledelsen desuden, at de havde en forventning om at indførslen af gren-toninger på kandidatuddannelsen vil øge rekrutteringen. Akkrediteringspanelet bemærker dog, at det endnu ikke er muligt at vurdere effekten af tiltagene for at øge gennemførslen.

Alle kurser midtvejsevalueres mundtligt og slutevalueres skriftligt. Fagrådet fungerer ligeledes som et forum, hvor studerende kan tage problemer videre til studieledelsen, studienævn eller de relevante undervisere. I dokumentationsrapporten gives eksempler på hvordan dialogen med fagrådet har fungeret i forhold til at sikre og udvikle uddannelsen:

”I Studienævnet for Religionsstudier er en af studenterrepræsentanterne samtidig repræsentant for Religions fagråd. De månedlige studienævnsmøder har derfor et fast punkt ”Nyt fra fagrådet”, hvor de studerendes forhold evalueres. Et eksempel på dette er ønske om studieture, som efterfølgende gennemføres regelmæssigt. De studerende har de sidste år været på studieture til Istanbul og Skt. Petersborg og i efteråret er planlagt en tur til Indien. Et andet eksempel er et ønske om at placere religionsfilosofi på første semester af bacheloruddannelsen, jf. referat fra studienævnsmøde 5. maj 2010, bilag 28. Dette ønske er imødekommet med den nye studieordning for bacheloruddannelsen.” (Dokumentationsrapport, s. 49)

Akkrediteringspanelet fik indtryk af, at der var en positiv uformel evalueringskultur på uddannelsen.

Akkrediteringspanelet vurderer, at institutionen på baggrund af indsamling, analyse og anvendelse af relevant information løbende og systematisk tager hånd om identificerede problemer på uddannelsen.

Samlet vurdering af kriteriet for bacheloruddannelsen

Akkrediteringspanelet vurderer, at kriterium 5 samlet set er tilfredsstillende opfyldt.

Samlet vurdering af kriteriet for kandidatuddannelsen

Akkrediteringspanelet vurderer, at kriterium 5 samlet set er tilfredsstillende opfyldt.

Dokumentation

Dokumentationsrapport, s. 46-49

www.sdu.dk/Om_SDU/Dokumentation_tal/Kvalitetsudvikling/Kvalitetspolitik

www.sdu.dk/om_sdu/dokumentation_tal/lov_gennemsigthed.aspx

Bilag 23: Evalueringskema

Bilag 26: Det Humanistiske Fakultets strategi- og ledelsesgrundlag

Bilag 27: Studiestartsstrategi ved Det humanistiske Fakultet

Bilag 28: Referat fra studienævnsmøde 5. maj 2010

Bilag 29: Delpolitikker for uddannelsesområdet og ESG

Bilag 30: Kvalitetsmodellen fra tanke til job

Bilag 31: Delpolitik for optagelse og markeds kommunikation

Bilag 32: Delpolitik for studiestart
Bilag 33: Delpolitik for prøveformer og undervisningsevaluering
Bilag 34: Delpolitik for udvikling af ny uddannelse
Bilag 35: Delpolitik for studieledelse og studieadministration
Bilag 36: Delpolitik for arbejdsmarked og livslang læring
Bilag 37: Delpolitik for studiemiljø
Bilag 38: Delpolitik for Universitetspædagogik
Supplerende dokumentation af 28. oktober 2011.

Indstilling til Universitets- og Bygningsstyrelsen for bacheloruddannelsen

Bekendtgørelsesforhold

Bekendtgørelse nr. 814 af 29. juni 2010 om bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne (uddannelsesbekendtgørelsen).

ACE Denmarks vurdering

Bl.a. på baggrund af studieordningstjekket

Hovedområde

Hovedvægten ligger inden for det humanistiske hovedområde.

ACE Denmarks vurdering

Ingen bemærkninger

Sprog

Uddannelsen udbydes på dansk.

ACE Denmarks vurdering

Ingen bemærkninger

Udbudssted

Uddannelsen udbydes i Odense. Uddannelsen udbydes også på Københavns Universitet og Aarhus Universitet.

Tilknytning til censorkorps

Uddannelsen er tilknyttet censorkorpset for religion.

ACE Denmarks vurdering

Ingen bemærkninger

Titel

Bacheloruddannelsens titel er pt. godkendt til

Dansk: Bachelor (BA) i religion

Engelsk: Bachelor of Arts (BA) in Religion

Bacheloruddannelsens titel indstilles til

Dansk: Bachelor (BA) i religionsstudier

Engelsk: Bachelor of Arts (BA) in the Study of Religions

Begrundelse for evt. uoverensstemmelse mellem det pt. godkendte og universitetets indstilling

"Begrundelsen er, at "religionsstudier" i højere grad udtrykker forskellen mellem religion og studiet af religion. Samtidig lægger vi os med denne titel tæt på den internationale betegnelse som er "Study of Religions". Der ønskes tillige markeret en forskel til gymnasiefaget, der netop hedder religion." (Samlet ansøgning, s. 248)

ACE Denmarks vurdering

Ingen bemærkning, jf. kriterium 3

Uddannelsens normerede studietid

Bacheloruddannelsen er pt. godkendt til
180 ECTS-point

Universitetet indstiller
180 ECTS-point

ACE Denmarks vurdering
Ingen bemærkninger

Tilskudsmæssig indplacering

Bacheloruddannelsen er pt. godkendt til
Heltidstakst 1

Universitetet indstiller
Heltidstakst 1

ACE Denmarks vurdering
Ingen bemærkninger

Adgangskrav for bacheloruddannelser

Uddannelsen er pt. godkendt til
Dansk A
Engelsk B
Historie B eller Idehistorie B eller Samtidshistorie B
Yderligere et fremmedsprog (begyndersprog A/fortsættersprog B)

Universitetet indstiller
Dansk A
Engelsk B
Historie B eller Idehistorie B eller Samtidshistorie B
Yderligere et fremmedsprog (begyndersprog A/fortsættersprog B)

ACE Denmarks vurdering
Ingen bemærkninger

Eventuel maksimumramme for tilgangen til uddannelsen

Har bacheloruddannelsen en ministerielt fastsat maksimumramme?
Nej

Adgang til kandidatuddannelser

Hvilke kandidatuddannelser giver bacheloruddannelsen direkte adgang til?
Kandidatuddannelsen i kultur og formidling
Kandidatuddannelsen i webkommunikation

Retskrav
Kandidatuddannelsen i religion, Syddansk Universitet

ACE Denmarks vurdering
Ingen bemærkninger

Indstilling til Universitets- og Bygningsstyrelsen for kandidatuddannelsen

Bekendtgørelsesforhold

Bekendtgørelse nr. 814 af 29. juni 2010 om bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne (uddannelsesbekendtgørelsen).

ACE Denmarks vurdering
Ingen bemærkninger

Hovedområde

Hovedvægten ligger inden for det humanistiske hovedområde.

ACE Denmarks vurdering
Ingen bemærkninger

Sprog

Uddannelsen udbydes på dansk.

ACE Denmarks vurdering
Ingen bemærkninger

Udbudssted

Uddannelsen udbydes i Odense. Uddannelsen udbydes også på Københavns Universitet og Aarhus Universitet.

Tilknytning til censorkorps

Uddannelsen er tilknyttet censorkorpset for religion.

ACE Denmarks vurdering
Ingen bemærkninger

Titel/Betegnelse

Kandidatuddannelsens titel er pt. godkendt til

Dansk: Cand.mag. i religion

Engelsk: Master of Arts (MA) in Religion

Eller

Dansk: Cand.mag. i religion og [tilvalg]

Engelsk: Master of Arts (MA) in Religion and [tilvalg på engelsk]

Kandidatuddannelsens titel indstilles til

Dansk: Cand.mag. i religionsstudier

Engelsk: Master of Arts (MA) in the Study of Religions

Eller

Dansk: Cand.mag. i religionstudier og [tilvalg]

Engelsk: Master of Arts (MA) in the Study of Religions and [tilvalg på engelsk]

ACE Denmarks vurdering
Ingen bemærkninger, jf. kriterium 3

Uddannelsens normerede studietid

Kandidatuddannelsen er pt. godkendt til
120 ECTS-point

Universitetet indstiller
120 ECTS-point

ACE Denmarks vurdering
Ingen bemærkninger

Tilskudsmæssig indplacering

Kandidatuddannelsen er pt. godkendt til
Heltidstakst 1

Universitetet indstiller
Heltidstakst 1

ACE Denmarks vurdering
Ingen bemærkninger

Eventuel maksimumramme for tilgangen til uddannelsen

Har kandidatuddannelsen en ministerielt fastsat maksimumramme?
Nej

Adgangskrav

Hvilke bacheloruddannelser er direkte adgangsgivende til kandidatuddannelsen?
Bacheloruddannelsen i religion. Syddansk Universitet

Retskrav
Bacheloruddannelsen i religion. Syddansk Universitet

ACE Denmarks vurdering
ingen bemærkninger

Adgangsbegrænsning for kandidatuddannelsen

Har universitetet fastsat adgangsbegrænsning for kandidatuddannelsen?
Nej

Særlige forhold

Uddannelser som kan føre til udøvelse af lovregulerede erhverv

Kan bachelor- og kandidatuddannelsen føre til udøvelsen af lovregulerede erhverv?

Nej

Uddannelser rettet mod undervisning i de gymnasiale uddannelser

Er bachelor- og kandidatuddannelsen rettet mod undervisning i de gymnasiale skoler?

Ja

Hvilket gymnasialt fag giver uddannelsen faglig kompetence til at opnå undervisningskompetence i?

Religion

Hvordan lever bachelor- og kandidatuddannelsen op til § 15, stk. 3 og § 21 i uddannelsesbekendtgørelsen?

”Bacheloruddannelsen:

I henhold til uddannelsesbekendtgørelsens § 15 stk. 3 består bacheloruddannelsen af centralt fag i religion, der udgør 135 ECTS. Dertil kommer et tilvalg, der udgør 45 ECTS. For at give adgang til kandidatuddannelse efter uddannelsesbekendtgørelsens § 21, stk. 1, skal tilvalget vælges inden for den gymnasiale fagrække. Der henvises til studieordningen § 1 s. 4, (bilag 1).

Kandidatuddannelsen:

Kandidatuddannelsen bygger videre på bacheloruddannelsen og er tilrettelagt med henblik på undervisning i de gymnasiale uddannelser således, at den består af det centrale fag (religion) og et tilvalg i et andet fag i henhold til bekendtgørelsens § 21 stk. 1. I henhold til bekendtgørelsens § 21 stk. 1 udgør det centrale fag uddannelsens hovedvægt, idet det centrale fag omfatter 70 ECTS og tilvalget omfatter 50 ECTS (jf. studieordningens § 2, s. 7, bilag 2).” (Samlet ansøgning, s. 254)

Hvorledes opfylder bachelor- og kandidatuddannelsen de faglige mindstekrav som fastsat i vejledning om retningslinjer for universitetsuddannelser rettet mod undervisning i de gymnasiale uddannelser?

Universitetet har redegjort for hvordan de faglige mindstekrav dækkes af et eller flere fagelementer på uddannelsen, jf. kriterium 4

ACE Denmark's vurdering

Ingen bemærkninger

Parallelførløb og fællesuddannelser

Er bachelor- og kandidatuddannelsen tilrettelagt som et parallelførløb eller en fællesuddannelse?

Nej

Andre forhold

Finder universitetet at der er andre forhold, der er relevante i forhold til legalitet?

Nej